

Іван Пугач

Родинне
Зкоріння

НАЙПЕРШЕ СЛОВО

ШАНОВНІ ДРУЗІ, СЕСТРИ І СИНИ,
КОХАНІ ЛЮБИ ЗЕМЛЯКИ!
У НАС ВЕЛИКЕ СВЯТО.

Сердечно вітаю Вас із Днем незалежності України. 16-го липня 1990-го року Верховна Рада прийняла Декларацію про II державний суверенітет, а 24-го серпня 1991 р. проголосила Україну незалежною, вільною державою.

Проходять роки. У кожному з них народжується нове підрастаюче покоління, яке ми зараз щоденно плакаємо як батьки і вчителі, громадські наставники і вихователі.

Україна — мати наша, храм священний на безмежжі пройдених доріг життєдайних. Не один раз благословляв нашу пам'ять підковою кутий батьківський поріг при виході з хати.

Як завтра день углядять люди,
Як зійде сонце золоте,
Так Україна жити буде,
Так наша доля процвіте

(Олександр Олесь).

Моліться, люди, за Україну,
Молися, сину мій,
Щоб Бог підняв її з руїни,
Щоб дав щасливу долю їй.

Прошу, благаю Вас словами Олексія Гаца:

Більше пізнаймо її і не цураймося,
Не шукаймо у житті легких доріг,
Вітчизні й людям віддаваймо сили,
Щоб мати усміхнулася щаслива
І сином батько похвалитись міг.

Андрій Малишко і сьогодні кличе нас:

Любіть Україну у сні й наяву
Вишневу свою Україну,
Красу її вічно живу і нову
І мову її солов'яну.

Хай кожен з нас до неї промовляє:

Моя Україно,
Білявко-хатино,
Пізнати тебе
Мені щастя дано.

То ж візьмімся за руки і співаймо їй хвалу:

Лети, наша пісне, далеко по світу
На крилах ефіру, де радіозвук,
Вселяй вищу силу живого магніту,
На радість, на щастя хай чує онук!

Без правди немає свободи,
Без сонця немає тепла,
А праця ніколи не шкодить.
Без неї немає добра.

Прийміть моє слово як лепту з Гаїв.
Прошу і благаю Вас, ЧИТАЧІВ!

Ваш ІВАНОЗАР.

ПУГАЧ ІВАН РОМАНОВИЧ

Народився 19 травня 1931 року в селі Гаї за Рудою Зборівського району Тернопільської області в сім'ї коваля і кравчині.

Батько і мати мали початкову освіту, але вельми дбали про те, щоб діти були вчителями. Так воно і сталося. Після закінчення початкової школи у селі Гаї за Рудою, семирічної у Гаях Розтоцьких, середньої у Залізцях Зборівського району Іван здобув спеціальність викладача української мови та літератури У Кременецькому державному педагогічному інституті у 1955 році.

З 1955 року по 25 серпня 1959 року працював вчителем по спеціальності у Королівській середній загальноосвітній школі, де одружився з випускницею Ніжинської педінституту ім. М.В. Гоголя Людмилою Раєцькою. В березі 1959 року народилася дочка Лариса, молоде подружжя переведено на роботу у Пігаєцьку середню школу-інтернат. У 1962 році — у місто Чортків, а в 1967 році — у місто Тернопіль. З липня 1975 року по квітень 1982 року працював директором восьмирічної школи у селі Великі Гаї Тернопільського району. Був закоханий у рідну мову і літературу. Зацікавлював учнів своїми віршами і грою на скрипці.

У 1962 році народилася друга дочка Алла, яка після закінчення Тернопільського педінституту стала вчителькою початкових класів. 6 червня 1992 року вийшов на пенсію.

Завжди користувався належним авторитетом, повагою серед вчителів, батьків і громадськості по місцю роботи. Як творчий працівник мовно-літературного хисту, як організатор літературної студії „Веселка” у Великогаївській школі. Добре дбав про розвиток у дітей творчих здібностей. Свої вірші, пісні, статті надсилав у „Вільне життя”, „Подільське слово”, „Літературний альманах „Тернопіль” та інші органи

ЯК ЦЕ БУЛО

Згадаю лиш своє село,
Як бідно жили люди,
Як їх впрягали у ярмо
І як молились всюди.
Я ранки росяні стрічав
В Гаях Зарудних, в лузі.
Коса і серп був при мені,
Жилося у напрузі.
У кузні батька-коваля
Мішок сопів від диму,
А горно шкварило, пекло,
Щоб з голоду не згинув.
Про маму-швачку розкажу,
Як вчила шити доню...
У більшовицьку ніч страшу
Влучила куля у скроню.
А скільки тих життів вночі
Взяли червоні круки?!
Їх ремесло — ненависть, зло,
Тюрма, гулаги, муки.
Були гнані у Союзі
Без права і волі
Всі народи у напрузі .
Без щастя і долі.

НАША ДОРОГА (спогади)

Іваці Бистрицькій.

Дитинство наше — село і хатина,
Де мати невтомно трудилась шитвом,
Де проживали ми, вчилися разом,
Вночі накривалися ткацьким рядном.

Гаї за Рудою-Ліщина-Лопушна,
Непросто в Загір'я дорога вела.
Від Кременця міста, а потім до Львова
Освіту на вчителя вищу дала.

З батьківського дому напівсиротою
В життя до Бисгрицьких радо пішла.
Нелегка будова власного дому —
В Загір'ї піднялася хата нова.

Веселками грали Люба, Оксана —
В директора школи своя дівтора —
Радо вітали свого отамана.
Жаль, що Володі з нами нема.

Дай, Боже, Іванці Бистрицькій нашій,
Любій матусі, бабусі щодень
Бути в здоров'ї, жити прекрасно,
Мати у домі хороших гостей.

КРАВЧИНЯ

Тож була в сім'ї кравчиня
Моя мама скромна.
Дуже гарна господиня,
В роботі проворна.

Вміла все робити швидко,
Добре і натхненно:
Прясти кужіль, вишивати,
Одежу кроїти,
По фасонах, модах шити,
Пекти і варити.

А як свято якесь близько —
Знай, кипить робота:
Сукня, блузка чи спідниця —
Велика турбота.

День і ніч співає „Зінгер”,
А мені не спиться,
Встану, сяду біля мами.
Не міг надивиться.

Помаленьку перейшла
В мене та майстерність.
Тільки став я не кравчиня —
Якось посередність:

Трохи шию і латаю
Як на те потреба.
Завжди маму споминаю.
Воно так і треба.
1938 р.

ТАКА БУЛА ДОЛЯ

Гаї за Рудою — село у садах,
Глиняні стіни в селянських хатах,
Покривлені вулиці, наче вужі.
Вузьенькі поля, межа при межі.
Тут малоземельні жили сівачі,
А поруч із ними були багачі.
За селом у фільварку — пани,
Гуральня Цінської і бідаки.
Сюди до праці скликали людей
Дороги ладнати, гонити коней
У кіраті, возі, санях і плузі.
Ходили босі, наче в нарузі,
Мовчали, терпіли за все зло.
Ждять: царство Боже прийде.
Бідні селяни працю всі мали:
За сніп одинадцятий хліб заробляли.
На жорнах власних за свою ласку
Мололи чисте зерно на паску,
Сипали в ступу ячмінь, пшеницю,
Щоб мати кашу, хліб, паляницю.
А льон і коноплі в річці мочили,
Потім сушили, на терлицях били.,
На щітках чесали пряме волокно,
Щоб прядсти і ткати своє полотно
На одяжу, мішки, рядна
Хоч продукція незграбна —
Тверда, товста і важка.
Була доля всіх така.

ГАЇ ЗА РУДОЮ

Для нас у славнім Тернопіллі
Гаїв багато на Поділлі:
Гаї за Рудою — гарне село
І від Залізців на Підберізі
Добре видно здалека його.
Земельні угіддя — пологі горби,
Збічні долини, суглинки, яри.
В сосновому лісі — колюча ожина,
Ніжнозелена пахуча модрина,
Гриби, суніці, смачні ягідки
Малини, калини, горобини.
Терпкий терен, волоські горіхи —
Все на користь і для втіхи.
Порічки, агрус і полуниці,
Марелі, яблука, кислиці
На кожен день і для забави
Компоти, вина і приправи.
А коли цвітуть сади, — добрі соки і меди.
Не пройдеш мимо без привіту,

Коли відчуєш запах цвіту.
Він ще з дитинства угніздився,
У ніздрях, пам'яті лишився
На все прийдешнє життя,
Як дзвін у кузні коваля.
Тут різні вправні фахівці:
Ткачі, кравці і теслярі,
Стійкі, розумні хлібодари
Добротні житла збудували.
На всіх покручених дорогах
Минуле бачу на порогах,
Бо через них переступали
Наші діди, бабусі, мами...
Кудись пішли, а може впали
Та щось гаки позалишали.
І де б не був, а Гаї за Рудою
Наче поруч завжди зі мною.

ЧЕРВОНА НІЧ

В один із днів в лиху годину
Татусь отаву скинув з двох возів
І застелив він нею цілий двір,
А ти, читачу, в це повір.
Сховати часу не було:
Готовилось до свята все село.
Не знали ми, що не з добра
Прийде до нас страшна біда.
Не знали і того, що в тій отаві
Озброєна ватага є така
(Облава на борців за Україну),
Червона ніч тут залягла.
Ось стукіт у вікно: „Впустіть!
Прийшли ми з лісу у село,
Щоб взяти харч, хто може дати,
Щоб село ваше визволяти
Від червоних кремляків”.
А на стіні лампадка зорею
Дрожала, моргала скляна.
Почулись постріли з двора.
І не одна граната рветься.
Хатина стогне і трясеться.
Світло стало від ракети —
Застрочили кулемеги.
Від їх шквалу впала мати.
Не змогла дверей позакривати
За гостем, що пішов із хати.
Поклали матір на постелю.
Рідня прощається із нею,
А в хаті темно, лампу збито
Через вікно із автомата.
Гаразд, що не торкнулись тата.
Знайшли свічку, щоб світити,
В лікарню маму спорядити.

На віз кладем напівживу
І я не сам везу її в лікарню,
А з дядечком своїм Слабим.
Семенов воза обшукав.
На виїзд з двору дозвіл дав.
Як чорний крук, він керував
Облавою на всіх бандерів.
Померла й мати передчасно.
А як було би то прекрасно
її бачити живу як ту
Бабусю молоду серед онуків
Достойну, вправну, молоду!

І не одна червона ніч
Знімала голови із пліч
У багатьох людей без ліку,
Не дала їм дожити віку.
В комуністичну ту добу
Я чув мелодію сумну.

Прокляття вам, партійні людолови.
Ви для історії всі безголові!

Не варті слави кремляки.
Вони червоні вітряки
Крутили голови людей,
Щоб вести світ в червоний день.

Нехай над нами майорить
Наш синьо-жовтий, як блакить,
А не червоний, кров'ю вмитий.
Він на жертви ще неситий.
Нам Україна Богом дана.
Нехай росте нова держава!
1949 р.

МЕРЕХТІННЯ НОЧІ

Дивну силу має мерехтіння ночі —
Часотворці з неба нам дарують плід:
Під крилом космічним в пишній позолоті
Яснозорі очі моргають як слід.

— Чи вони нас бачать, любий отче милий?
— Усміхнися і вони не скажуть „ні”.
Для них може край наш є вночі незримим?
Ми їм не скоротим відстань до землі.

Місяць у сузір'ях світить неоднако:
Повний і неповний, різьками уверх,
Виглядає перстень, ще якісь ознаки,
Заховався неначе, пішов шкереберть.

ВЕСЕЛКА НАША

Невтомна працею була
Моя матуся скромна.
Чи плаття йшла, чи рядно,
Її машина невгамовна
Співала пісню про село.
На всі мотиви, звичаї, обряди
До послуг бравих молодиць
Жупани, фартухи, наряди,
Цікаві викройки спідниць.
Її фантазія — веселка наша
На пам'ять довгу із буття,
В минулім часі факел, чаша,
Достаток вдома для життя.
1959 р.

МАМУСИНІ ГЕНИ В МЕНІ

Нене рідна, мамо моя,
В пам'яті все бережу:
Постать і розум прекрасний,
Мову твою чарівну.
Я був у твоїм животі
І вийшов до сонця із тіла,
А щоб краще було мені,
Ти в праці завжди горіла.
Вклала у мене світанки
На радість нової доби,
Працю в недоспані ранки
І всяк берегла від біди.
Ти мене вчила як сина
Труд полюбити в житті.
Нам назавжди освятила
Радість свою у мені.
Я виріс і став добрим сином,
Вчителем, батьком в житті.
Образ твій не закрие час:
Твій син вже дідусь у сім'ї.
Навічно Іван Пугач.

19 травня 1959 р.

ЗАПОВІВ МЕНІ МІЙ ТАТО

Будь у домі голова,
Як гетьманська булава.

Знайди ціль свого життя,
Щоб не було каяття.
І поважним, скромним будь.
Обіцяв, то не забудь.
Чесність і гідність бережи,
То не матимеш бід сірих багато.
Слів зневаги не вживай,
Бо тебе не пустять в рай.
І не держи їх на приміті,
То буде легше жити в світі.
Як поведінка твоя зла,
То не жди в сім'ї добра.
Мирним будь в житті своїм,
Прикрашай свій рідний дім.
Не кричи, не галасуй,
А спокійно все з'ясуй.
Не лякай, не будь грозою,
Бо зустрінешся з бідою.
Завжди скрізь гаси незгоди:
Вони у всьому дуже шкодять.
Терпи доти, поки зможеш,
Тим себе облагородиш.
Доброчинність проявляй,
На чуже не зазіхай.
Не ревнуй і не завидуй.
Поганих звичок не наслідуй.
Працюй, як можеш,
То іншим допоможеш.
Краще всім давати, ніж в когось брати.
Буває не маєш, то йдеш позичати,
Але тим самим себе зневажаєш.
Не проси на добру ласку,
Бо привикнеш лізти в пастку.
Не цілуйсь з ніким фальшиво,
А поведься бережливо
І не лізь поспішно в воду,
Як не знаєш того броду.
До тих, що в горю і біді,
Не будь збоку, в стороні.
Володій собою в гніві,
Не держися на прицілі.
Розрядися у нутрі,
Усміхнись собі поволі,
Стане легше і тобі,
Вір у здібності свої.
Віддай сили і надії
Золоті у тебе мрії.

В СПОГАДАХ - КАРТИНИ.

Коли гляну в синю даль
За Серет рікою,
Там лежить моя печаль
В Гаях за Рудою,
Мамин хліб і калачі,
Пахнуть хлібом руки
То у пам'яті, то в сні
Задають розпуки.
Всі роки без вороття,
Мов живі картини,
Манять, радують здаля, —
Спішу до родини.

Здрастуй, сестро, в домі тім,
Де росли ми, вчились.
Жити разом, поруч в нім
Нам так не судилось.
І громаду у селі
Я ще добре знаю,
Як кував наш батько сталь,
Також пам'ятаю.
Взяв, мій Боже, на добро
Мамину науку,
Пам'ять добру про село,
Нашу з ним розлуку.

В поколіннях молодих
Діти є і внуки.
Будуть в спогадах земних
Пращури, правнуки.
30.04.1999

ЯК ПОЧИНАВСЯ Я?

Я починався з коваля.
Колись кував залізно
Ударом молота з плеча
У кузні досить грізно.
Залізо битес пекло,
Плювало іскрами від грому,
Затисненим в кліщі воно
На руку віддавало втому.
Ковальське славне ремесло
Погрібне вельми всюди
Від діда й батька перейшло
Із димом в мої груди.
Гаї за Рудою, 1949 р.

СТЕЖИНА У СВІТАНОК (Пісня)

Пройшли роки, навчання на уроках
З дзвінками в школі до і після них.
По коридорах і по сходах кроки
Вели до правди учнів гомінких.
Як тільки вечір, я писав на ранок,
Свої знання носив у клас.
Стежина не одна вела в світанок,
Щоб вогник правди не погас.
Як факел він горить на Україні
У віщих думках сонця Кобзаря,
Вселився в душу променем дитині
З веснянок теплих приспівів Франка.
Приспів:
Навчання наше — то стежина
До знань під факелом вела
Вогонь в одежі Прометей
Наука радість всім дала.

НЕ ВПАЛИ МИ

Скінчилась Друга Світова війна,
Прийшли господарі з фронтів додому,
Радянська правда і біда:
На землю власності нема нікому.
Не треба, плуга, коня, воза...
Все до колгоспу перейшло,
Хоч не туди вела дорога.
Змінились люди і село,
Бо хліба власного нема.
Колгоспник вдома не господар,
Прив'язаний, як раб, до трудодня.
Без паспорта він не володар
Свободи, розуму, добра.
Був приннятий, прикований за руки
До ферми, трактора, „ЗІДа”.
Трудився марно без розлуки
За безцінь, грамоти пошани,
З якими в злиднях процвіли
Червоні прапори над нами
Без честі, волі і снаги.
Комуністичних вождів очі,
Червонозоряні світи
Дивилися за нами дні і ночі,
Щоб нам з дороги не зійти.
Не впали ми, коли руїна
Наступах усіх була.
Воскресла наша Україна
У славі, думах Кобзаря.

У ВСЕСВІТ ШЛЯХ

Рушаючи у дорогу з дому.
Я на своїх відчув роках,
Найкраще світ вивчать самому
І на своїх же помилках.
Чи то на слух, чи то письмово
Для мене мова скрізь жива,
М'яка і пружна, як підкова,
Як сонце кличе до життя.
Вже від батьківського порога
Вона кладе у всесвіт шлях.
Опорами завжди сприймаю мову
На всіх дорогах і стежках!

САМ СОБІ ВЧИТЕЛЬ (Гумореска)

Я вам скажу без зайвих слів:
В навчанні стільки вчителів,
Скільки є зірок на небі,
Бо принагідно при потребі
Кожен дбає і навчає.
Мама каже: „Усе з'їсти.
Тоді зможу поруч сісти.
Бач Омелько наш, як звір!
Добре їсть і п'є кефір.
А на Проню маю зло:

П'є горілку і вино.
Вона мучиться, страдає
І про це ніхто не знає.
Який вчитель їй допоможе?
Дальше пити вже негоже!
У житті своїм буденнім
Будеш сам собі спасенним,
Коли в слові пресвятім
Станеш вчителем своїм!”

ВЧИТЕЛЮ ШАНА

Вчителю шана
За працю трудну,
За вклад її в мене
Вклоняюсь йому.

Вся азбука й слово,
Правопис і звук —
Це справжня основа
Всіх наших наук,
Мовна культура
І честь, етикет...
Для нас він натура,
Кращий портрет,
Пісня, поема,
Зразковий урок,
Склад і морфема
В призначений строк.
Альфа, омега —
Початок, кінець.
Вчительська праця —
До всього вінець.
Як батько і друг,
Порадник для нас,
Як в землю і плуг,

Сівач для всіх нас.
Учитель, як вождь,
В науку веде:
Згадає минуле,
Майбутнє назве.

На обрях долі
Це ім'я святе.
І в школі, і дома
Він нами живе!

РОЗУМ ВЧИТЕЛЯ ЦІНУЄМ

У день зустрічі ми чуєм
Шкільний дзвіночок для дітей.
Розум вчителя цшуєм,
Бо він для нас на кожен день
Як вказівний дорожній знак
На всі сторони буття,
Як сонце вдень, вночі маяк,
Як звук життя гарячий.
З пером, затисненим в руках,
Учитель — друг дитячий!
1 вересня 2000 р.

УЧИТЕЛЬЦІ ПРИЗНАЮСЬ

Таких, як ти, я поважаю,
Відверто признаюсь і не ховаю,
Але, щоб ти не загордилась,
А більше радощів напилась.
Спокійна, чемна, справедлива,
В розмові тиха, жартівлива,
Прониклива в чуттях
І дальнюглядна в миті,

А очі чарами повіті.
Ступаєш м'яко, наче знаєш,
Що ти й ходою привітаєш.
Твоя ж бо думка серце гріє,
І навіть старість не закрие
Гуманних надр душі твоєї,
Ніжніших білої лілеї,
Слова науки і поради,
Щоб не росли більш тунеляди,
Щоб не було між нами зла,
Щоб доля кожного цвіла.
Хто скарби дітям роздає,
Той в пам'яті усіх живе.
Вони наскрізь тебе молодять,
Плодами праці рясно сходять.
Від тебе вийшли інженери,
Будівники нової ери, Пілоти-штурмани, солдати
І молода розумна мати...
Твоєї праці вихованці
Виходять в поле рано-вранці
І аж до самої зорі
Кладуть покоси косарі.
А у повітрі лайнер-птиця,
Пілот тобою теж гордиться:
— Це ж ти на нашій же землі
Високий лет даєш мені!
Другий до Місяця злітає
І теж учительку згадає
За те, що він багатоокий,
Далеко бачить і глибоко.
— Привіт тобі, гордине честі,
Про тебе пам'ять буду нести.
— Твої здобутки у житті —
То подарунки, честь мені!

ПРАВДА - СИЛА ПОКОЛІНЬ

Важко вам — не плачте!
Гірка сльози — не роса
І на це зважайте.
Очі, розум — то краса.
Добре про них дбайте.
Сутність зору бережіть,
Не сліпіть нікого.
Погляд ясний присвятіть
Для народу свого!
Проникайте ним у даль:
Завтрашнє нас мучить.
Робіть кроки в світлі знань,
Час добру научить.
Передбачливість чітка
Конче нам потрібна
Звабна, світла, провідна,
Грань цупка, надійна.
Правда — сила поколінь
Була і є гідна —
Погасить комуні тлінь
Україна рідна.
Нове стане до ладу:
Вітер хмару суне,
Блісне сонце на росу

І зрадіють люди!

1 травня 2001 р.

МОВИТЬ ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Скажу правду Вам, нащадки,
Я вночі не спала,
Слова кращі, що є в мові,
Я в пісні вкладала.
У віршах моїх добірні
Рими-соколята.
Всі вони-то мій неспокій,
Хлопчики й дівчата.
Сповивала, доглядала
Та й неодинокі
У найкращу одежину
Усі дні та ночі,
Щоби добрими співцями
Вийшли в світ широкий
І служили правді, волі
На високій ноті.
Всі доречно із світанку
І в гарячу пору
Йдуть до гурту на звучання
Народного хору.
Мої пісні щирі, добрі
Рими-соколята
Прочитайте, привітайте
У будень і в свята.
1983 р.

НЕЗАБУТНЄ

про викладача Кременецького
Державного педінституту
Андрієвського Віктора Петровича
Кременецько-Тернопільський
Інститут в Надзбруччі
Починав свою роботу
У часи кипучі.
Йшла весна, а син Петра
Андрієвський Вітя
Пішов курсом корабля
В часи лихоліття.
І кидали його шторми,
Хвилі, грозові,
А він курси вів щодня
На добрі надії.
Андрієвський-то козак
Кафедри педвузу,
То маестро, то мастак, —
Каже без конфузу.
У житейським морі знань
Тих років застою
Вибирив для цитувань
Світочів з жагою.
Він нас вчив любити мову,
Як блакиті неба,
Закріплював в душі основу
Ту, яку нам треба.
Радив нам як літератор,
Чого дітей вчити.

Виступав же, як оратор
І як просвітитель.
В наші душі іскри Божі
Посилав незримі
Від Шевченка, України —
Вдачі незборимі.
Він співав і мовив правду,
Грав на піаніно.
Ніхто лекцій не читав
Так, як він, сумлінно.
Оживали перед нами
Козаки в Скутарі,
Гайдамаки, кобзарі,
Турки, яничари.
Він нас вчив цінити волю
Не сіяє незгоди,
Захищати світлу долю,
Братати народи.
Не забудьмо слів науки,
Батька в альма-матер:
Добрих людей наші внуки
Будуть пам'ятати.
Скажу правду Вам всім, друзі,
Що слова науки,
Наче віхи історичні
На шляху до злуки!

1955р.

ДО СОНЦЯ БРУНЬКА РОЗКВІТА

Світлані Стуї
Стою і думаю про вас.
Клубочуться думки роями.
Де та школа? Де ваш клас?
Чи не сварився з вами?
Болить-болить, живе болить.
Жаль мені за вами.
Щоб не були ці слова
Сумними між нами.
Розтанув сніг — стекла вода,
І нам його не шкода.
Від сонця брунька розквіта —
Така жива природа.
Вам треба шани і тепла,
Весняно-свіжих соків,
Щоб була світла голова
Від вчительських уроків
Тепер ви, друзі, — вчителі,
А я, поганий учень,
Відчув і бачиться мені,
Що я вас трохи мучив.
Болить-болить, живе болить.
Жаль мені за вами.
Щоб не були ці слова
Сумними між нами.
Пробачте щиро прошу вас:
Якусь химерну двійку
Я виголошував на клас,
Писав таку оцінку.
Болить-болить, живе болить...
А може вчив я вас не так?
То не кажіть: „Забули”,
Бо новий гімн і тризуб-знак
Найкраще ви збагнули.
5.02.2000 р.

КОЛИ МИ ЩЕ РАЗОМ ДО ШКОЛИ ХОДИЛИ (з нагоди 50-річчя закінчення середньої освіти в Старих Задізцях)

Вшануймося, друзі, у колі родини —
Шкільної сім'ї ось тут відтоді,
Коли ми ще разом до школи ходили
Веселі, квітучі і молоді.
Поіменно згадаймо всіх учнів по класу —
Друзів і подруг поки ми є,
Бо вже за піввіку по богові часу —
Далеко рідні від нас земляки.
Не чують, не бачать нас в Старих Залізцях
Хтось із Загір'я, хтось із Чистопад,
А ми ще подержимо в пам'яті міцно
Той випускний, особовий наш склад.
На згадку вклонімося тим, що навчали
Понищити ярма в спільній борні:
Вони у неправду влучно стріляли,
А зараз нема їх вже при житті.

Шевченко, Ридкевич... путівку нам дали
До знань, які маєм нині в собі.
Наставницю Кухар завжди пам'ятаєм,
Завдячуєм щиро праці її.
Шануймося, друзі, у колі родини.
Від роду до роду ми трударі.
У школі не стрінемося більше ніколи —
Замінять нас внуки на рідній землі!
26 травня 2001 р.

СИЛА ДУХА СВЯТОГО

Душа у кожного з нас є
І кров тече у жилах,
Та не на кожного любов
До ближнього злетіла.
Приходьте, люди, на поклін
І душ несіть собори, —
Хай сила духа вікову
Незгоду переборе.
Хай милосердя нас пройме,
Добром наповнить груди,
Нехай всесильний дух святий
Спасе нас від облуди.

ЛЮБИМО УКРАЇНУ

Живу, як всі, і думаю,
Чи краще зможу жити,
Чи може золото, срібло
Усіх розвеселити?
А може, й гроші — не добро,
Не честь, не сила роду,
Не живчик той, що, як зело —
Для нашого народу.
Лиш хліб, мій друже, — голова
Життя, надія світу,
Єдина правдонька свята
Старого ще Завіту.
Живи і думай про народ
І віку свого не марнуй,
Бо скільки в нас іще турбот!
Своє збагачення вгамуй.
Поїдеш завтра за кордон.
Долярів, гривнів хочеш?
Ти зневажаєш наш закон,
Україну ти порочиш!
А ми, по суті, трударі,
Ніякі спекулянти.
І на руках в нас мозолі,
І депутати Рад — не п'явки.
Спробуймо жити без образ,
На вітамінах долі, сину.
Земля нам вродить хліб не раз.
Любімо Батьківщину!

РІДНА МОВА

В рідній мові — струни серця,

Пісня, музика жива,
Що лунає і несеться
В наші села і міста.
В рідній мові кожне слово,
Мов перлина у разку,
Тож плекаймо рідну мову,
Солов'їну, гомінку.
Пам'ятаймо, рідна мова —
Воля, прапор, гімн життя
Сопілки в ній калинові
Кличуть нас у майбуття.

ПРИСЯГНІТЬСЯ УКРАЇНІ

Букети, квіти і дзвінок,
Учителі та учні в школі,
На традиційний свят-урок
Батьки зібралися у школі,
Щоб надихнути всіх на злет
У храмі до науки.
Освіта має ключ-секрет
Для сина, дочки, внучки,
Щоб була світла голова,
Розум, пам'ять в дії,
Праця, пошуки добра Славній Україні!

У ВСЕСВІТ ШЛЯХ

Рушаючи у дорогу з дому,
Я на своїх відчув роках,
Найкраще світ вивчать самому
І на своїх же помилках.
Чи то на слух, чи то письмово
Для мене мова скрізь жива,
М'яка і пружна, як підкова,
Як сонце кличе до життя.
Вже від батьківського порога
Вона кладе у всесвіт шлях.
Опорами завжди сприймаю мову
На всіх дорогах і стежках!
с. Великі Гаї.

1-ше вересня 1992 р.

ПОШАНУЙТЕ БЕРЕГІНІЮ!

Берегти українську мову —
Всенародна справа,
Щоби скрізь у вільнім світі
Славилась держава.
Берегиню свого роду
Шанувати треба:
Без мови нема народу,
Як без сонця неба.
По історії нащадків
Ми в скарбах великих
Берем силу свого слова
В кобзарів великих.
Привітайте рідне слово
На скрижалях долі,
Бо звучить воно чудово
У народнім хорі,
Підійма, немов на крилах,

У піснях, молитвах,
Відгукнеться на вершинах,
Сплесне на музиках,
Збудить сплячих до роботи,
Дітей до науки.
Бути у мові українській —
Берімось за руки!
м. Одеса, санаторій „Салют”.
31 жовтня 1999 р.

ЯКУ МОВУ ЗНАЄШ?

— Як живеш, мій друже милий?
Яку мову знаєш?
— Українську, — кажу я, —
А чого питаєш?
— Хочу знати я про те,
Чи ти українець?
Та й питання не просте.
Як ти розумієш?
— Справа в тому, що в Донецьку
І в Кривому Розі
Розмовлять не можуть
По-українському, як ми.
Мовлять по-російськи,
Не рівняються на нас
Щирих українців.
— То хіба вони не наші —
Ти хочеш сказати?
— Може наші та не всі,
Що там проживають.
Як не в мові, то в душі
Україну мають.
— Це є, власне, головне
На першій етапі.
А щоб бути українцем,
Треба мову знати.
— Як не знати тої мови,
„Що нас всіх учила
Наша ненька рідненька,
Ненька наша мила”?
Поклонімося прабабусі,
Славуті-Дніпрові,
Бо українська мова наша —
То фонтан любові!

Наша мрія, дума, пісня,
Прапор, віще слово
Від Чернігова старого
До самого Львова
З Чорноволом-депутатом
Верховної Ради,
Що не просто мовить правду,
А дає поради,
Кличе, зве на асамблеї
Галицькі громади.
Із Тернополя, Франківська
Чути мову брата,
Щоб зріднитися, радіти,
Чим земля багата.
Досить хліба у нас буде
Та у кожній хаті.
Все ми дітям України
Ще спроможні дати.
А чому ж то брат російський
Заявляє брату,
Що він хоче Чорне море
І Крим собі взяти.
Беріть, — кажем, — ті ракети,
Що в землі сховали,
Страшні вежі небезпеки,
Що набудували.
За Чорнобильську біду,
Пущену по світу,
Нехай буде їм неслава
Двадцятого віку.
Боже, боже! Захисти нас
При доброму слові.
Будем славити тебе ми
В українській мові.

СЛОВЕСНЕ МАЛЯРСТВО

Благаю, милую, цілую,
Мережу думку золоту,
Давно тебе люблю, малюю,
Як сонце ясне і весну.
Таких, як ти, я не знаходжу,
Ніде таких, як ти, нема.
На тебе молюся, ворожу,
Бо ти — розумна голова.
-
Світи, зігрій мене, як племінь,
Дорогу щастя віднайди.
З тобою я на все готовий.

На свій човен мене візьми.

СЛОВО

Слово в мові — поняття,
Як ключ від задумів до дії,
Найперший поклик до життя,
До Бога і надії.

Коли хочеш мовить слово,
Подумай, друже, не спіши,
Бо можеш вдарити суворо,
Себе, бодай, підстережи.

Воно то жайвороном в'ється,
То міддю в траурі співа.
Нехай воно у вись несеться,
Коли вже зважене сповна.

Ним можна радощі творити
Або ж їх в сум перетворить.
І лід ним можна розтопити,
У друзки камінь роздробить.

Добре слово нагородить,
Погане — швидко обкраде.
Дивись, бо лиха ще наробить,
Коли хтось слухає тебе.

Воно легке і гостре в мить,
Як постріл, дзвін, комета.
Нехай лунає і летить
На радість всій планеті!

Нехай шикує усіх нас,
Дає наснагу й згоду.
Рідне слово для прекрас
Несе нам насолоду.

НЕСАНОБЛИВІ СЛОВА

Нешанобливі слова,
Крики і образи
У стосунках між людьми —
То гірше зарази:
Псують шану, честь,
гублять настрої, нудять,
топлять гідність,
псують мить,
неповажно служать.
Нешаноблені слова
емоційні рани
відкривають у нутрі
і болі між нами,
не дають натхнення дій
на радість в шанобі,
яка стверджує любов
в нашому народі.
То ж плекаймо мову так,

Щоб цвіли в ній рози,
Щоби зваблива була,
Як ніжність мімози.
Хай чарує нас щодня,
дихає весною. -
Мово наша чарівна,
Завжди будь зі мною!

СЛОВО І ЗВУК

Ониськову М.А
у видавництві „Збруї
Таке доречне і вагому
Нам рідне слово у житті.
Твоє покликання відоме —
Світити барвами душі.
Огрій мене талантом злету,
Пали вогнем нечистий дух.
Тобі допоможуть як поету
Добірні рими, творчий звук.
У Храмі Муз на мідній тачі
Тобі в дарунок — синій птах,
Тому, що ти завжди крилатий
Друкуєш вольний альманах.
1999 р.

ЗНЕМОГА

Помилуй мене, Господи, -
я ж бо слабий, uzдоровмене,
(Псалом 6 ,вірш 3)

Хвороба, недуга мучить живого
Знемогою, втомою, болями тіла,
Слабістю духа, серденька мого.
Рученька, ніженька трохи зімліла.
У ревмо, тромбо, гемі людина,
Всі геофіти, мед спожива,
Радує зілля, чай і калина,
Музика, пісня, сон і трава.
І гігієна трохи допоможе,
Бо у ній ціниться воля твоя.
І небо чисте, синє, погоже,
Коли ти щось робиш всім для доб
Різні пороки лікує народ
І прагне позбутися болю,
Щоби в майбутнє без перешкод
Добре ступати ногою.
Дай, Боже, змоги дух укріпити
У вірі, надії, правді, добрі,
Щоб від знемоги себе захистити
Духом Господнім тут на землі!

МІЙ ЛІКАР

Мій лікар сімейний хоче і вміє
Свою увагу мені приділити.
Він добрим словом завжди володіє,
Щоби здоров'я моє укріпити.
Надійна на нього точка опори
Імпульсом служить в роботі йому

І він не залишить мене без підмоги,
Бо держить на рівні свою висоту.
Порядна, добра і чуйна людина —
Мій лікар — надія, поміч і злет.
Для нього підзвітна кожна хвилина.
У праці з хворими свій має секрет.
19 лютого 2002 р.

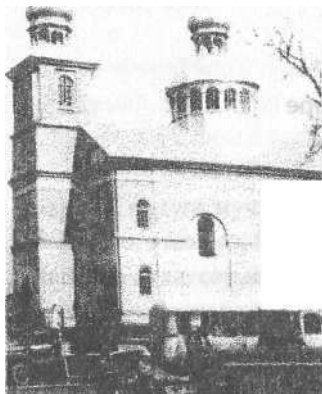
МІЦНЕ ВІЛЬНА УКРАЇНА

Як у Карпатах дужі гори,
Так і людей наших сильне море
Не залишає корабля.
І вже сівач наш вийшов в поле,
Світильники маячаться здаля.
Міцне ВІЛЬНА УКРАЇНА,
Свій хліб у всьому голова!
У ньому пісня, радість, сила.
Його ростити нас навчила
Ще Прадавдова земля.
Над нею жайворон співає.
З колоссям вітер розмовля
І світлим ранком, і вночі.

ЗДОРОВ'Я В БІЛЬЧЕ-ЗОЛОТОМУ

Лежить село у котловані.
Серед садів тече Серет.
Найвищі тут церковні бані,
Цікавий в золоті секрет.
В Бідьче більше сонця, неба,
Тепла і радості-снаги.
У лікарні, що нам треба,
Можуть все допомогти:
Мануальна терапія,
Діагностика швидка,
Ще й велика є надія —
Хвиля ультразвукова,
Промінь лазера на поміч,
Голки гострі і гулі,
Механізми металеві —
Коромисла, важелі...
Ванна хвойна і сірчана,
Сіль морська і бромойодна,
Циркулярний душ Шарко,
Аплікації лілейні,
Електролампове гніздо,
Іонотрон, форец, „Ромашка”,
І УВЧ, і „Дарсонваль”,
Ще й болотяна закваска —
Усе, що хочеш, вибирай.
Сухі масажі і підводні,
Озокерит і парафін,
Поради вивчені народні,
Сумісно вдалий водогін
В руках умілих лікарів.
Кругом села — гірська гряда,
Як вишиваночка, розкрита.
Лікарня стала, як міська,
У комплексі велика.
У центрі є творець добра,
Будова і будова. На висоті —

Вершигора. Людино, будь здорова!
23 грудня 1994 р.

Церква в Більче-Зодотому

В ОБРІЯХ ЧАСУ

В обр'ях часу — сонце і тінь,
Згвинчено думи спіральню
Зверху до низу — радість і біль,
Правда і кривда — реальність.
Творити добро не заважай, •
Хай переможе надія.
Іскри вогню для щастя віддай.
Хліб пожина той, хто сіє.
В праці, науці поле знайди,
Що колосками зародить.
В копи досгатку збіжжя склади
Задля добра і свободи.
Живи на батьківській землі:
Нам її рано у спадок.
І Україна вдячна тобі:
Ти молодий наш нащадок.

РОЗУМ ШЛЯХ ПОКАЖЕ

До виборів президента
України 14 листопада 1999 р.
ПОГОВОРИМО

Сталось так, що партія —
В комуністів сила.
Чи не буде їй кінця?
Яка в тім причина?

Було так, що в апарати
Партійної влади
Комуністів на посади
Всюди призначали.
Безпартійними були
Будні демократи,
їхні дочки і сини.
Чом їх не вважати?
Розірвались обручі
В Радянськiм Союзi.
Комуністи як правці
Знайшли вихід всюди:
Є в них будочки, ларки,
Бари, магазини...,
Щоб уникнути біди,
Продають машини.

Вийшло так, що для життя
Треба ключик мати,
Чужі двері, як свої,
Легко відкривати:
Обдурив чи обікрав —
Є готові гроші.
Продавців десь назбирав —
І будні хороші!
А де ж вимога сидить,
Щоб гроші платили
За роботу, як колись,
Щоб всі добре жили?
ПРАВДА буде лиш годі,
Коли Закон скаже,
А Верховній голові
Розум шлях покаже.

Треба, кажуть, у Союз
Партійців єднати,
До комуни, щоб зумів
Усіх залучати.
Демократія така
Хоче панувати.
Добре знає, де і як
За що гроші брати.
30 жовтня 1999 р.

Більше партій — більше зла,
Єдності не буде.
Нема правди без добра.
Правди хочуть люди.
На добро — чекання всіх
І думка єдина:
Вийде мати на поріг —
Вільна УКРАЇНА!

ЧОМУ ЇДЕШ ЗА КОРДОН ТИ?

Їдеш, друже, в світ за очі
Від дому найдальше,
Щоб знайти собі роботу,
Де немає фальші.
Маньо вскочив в банк приватний,
Має добрі гроші.
Левчик грає на флюярі,
Є друзі хороші.
У пекарні пана Миця
Ну ся ніч не спала:
Пекла хліб і паляниці —
Заробіток мала.
Наш Іванко сумки в руки,
Шур до Польщі, Риги,
Бо в торгівлі нема муки,
Нащо плуг, чепиги?
Є ж поля під сонцем неба.
Май в хліві корову!
За чим їдеш? Чого треба
Все знову і знову?
Хочеш мати штани модні
І юпку, як дзвона?
Та не всі на те спроможні.
Візьми макогона.
Спечи добрі коржі з маком,
Пирогов чи торта.
Чого їдеш за кордон ти,
Для якого чорта?
Мама взяла костур в руки,
Палицю сукату:
„Не пушу сама до двору
Спекулянта в хату”.
Нехай трудиться бродяга
В ріднім краї пишнім,
Щоб бездомний несидяга
Не був для нас лишнім!
1997р.

*Депутату Верховної Ради України
А. Матвієнку з нагоди передвиборчої
зустрічі у м. Тернополі*

БИЙТЕ У КРЕСАЛО!

В нас політика без гвалту,
Єдального курсу.
Підемо разом без реваншу
Червоного гурту.
Іскру радості не скрити
У житті людини.
Вона може запалити,

Додати нам сили.
У стосунках досить зрима
Сяє на обличчі,
Світить, зваблює очима,
Обнімає в спирті.
Біострумом електрично
Діє імпульсивно,
Як магнітом досить звично
Грає позитивно.
Сійте іскрами розради,
Бийте у кресало.
Дайте добрі нам поради,
Щоб добро настало!

26 липня 1999 р.

СТРАХ - МАНА ЧЕРВОНА

Комуніст 'и-протестан ти —
То мана червона,
Що навчилася брехати
З Верховного грона.
Головне, що Симоненко
Хотів віжки взяти,
Щоби разом із Ткаченком
В комуну нас пхати.
Проти волі України
І її народу
Депутат із Конотопа
П'є холодну воду.
Голодують навіжені,
Білі стрічки носять,
Б'ють руками по партері,
Неначе скажені.
У Верховній Раді пекло:
Більшість хоче влади,
Щоб червону блудь нестерпно
Стримати від зради!
Січень 2000 року-

БУТТЯ МИНУЛЕ

Великий шлях — буття минуле.
Із вами я його вивчав.
Вже п'ятдесят крилом майнуло,
Якось і вересень згадав,
Школярський вік у рідній школі,
Як друзям руку подавав,
Завдання списував поволі,
Стінну газету випускав.
Мені хотілося любити
Красиву Віньку із Гаїв,
Але встидався це робити,
Бо ще сміливості не мав.
Не вчили пані Антоніна,
Як цілувати і за що,
Чи можна гладити коліна,
Обличчя, шию і стегно.
В програмі етики не було,
Про секс ніхто не говорив.
Про героїчне завжди чули
І хто компартію створив.
Мораль була комуністична,

Червоні гасла, прапори.
За спів „... не вмерла Україна..
” Дорога вела до тюрми.
Сьогодні — вільна Україна,
Герба червоного нема.
Союз Радянський — то руїна.
Йому немає вороття!
26 травня 2001

ЗЛАГОДА

Вселяймо злагоду, противник,
У розум, дії, поступ, дух,
Щоб український наш світильник
На Грунті братства не потух.
Спинім струмки партійного розброду,
Крамольні чвари схоронім
В глибині товщі аж під воду,
Навічно правді присягнім.
Не важ на те, де народився,
Хоч геосфера не пуста,
А ти дияволом зробився
І демократія не та?
Дивися правді прямо в очі
І будь послом на зібраннях,
Гаси червоний морок ночі
На синьо-жовтих стежечках.
Нема радянського союзу.
Не треба партій, є народ.
Вселяймо в настрій добру музу,
Щоб не було у нас незгод!
З'єднаймо, люди, воедино,
В одне русло, в один народ,
Щоб не було ніколи встидно
В живих пластах нових думок!
Ви не лякайтесь схаменутись,
Чужі заброди без душі,
Ідіть до миру і до згоди
На нашій праведній землі!
Вкраїнську кров вливайте в вени
Потомків наших навіки,
Щоби на Вільній Україні
Братались дочки і сини.
Ми є народ як плід від плоті,
В нас гени спільні і думки.
Вкраїнці мудрі, працьовиті,
Такими будьмо навіки!
Повстаньмо дружно рано-вранці,
Сполім бур'ян на ниві тій,
Де родить жито і пшениця,
Хай не чорнить на ній кукіль!
1999 р.

ГУРТУЙТЕСЯ, ЛЮДИ

Гуртуйтеся, люди, не будьте самотні.
Ніколи не плаче в біді.
Коли ваші діти зростуть безтурботні,
Знайте: не буде вам честі в житті.
Не злом укріплюйте справжню свободу,
Бо зло не веде до добра.
Навчіться трудитись на благо народу,
Тоді Україна буде міцна.

Руку подайте тим, хто не може
З вами стояти поруч в ряду,
Щоб швидше, надійно всім підніматись,
Щоб побороти спільно біду.
Відкинемо, браття, жорстокість, насильство,
Визиск, неправду, відчай, брехню,
Залишим без влади кепське начальство
І скріпимо справжню волю свою.
Даруймо усім, не берім нівідкого
Ні честі, ні волі, ні хліба шматка,
Бо то запорука росту швидкого
Для тих, що опори дома нема.
І не шукайте у горю втіхи
Такої, щоб штучно вона ожила.
Уколи, напитки не є для нас ліки,
Коли у житті нашім правди нема.

РОЗВЕСЕЛИМ РОДИНУ

У житті, неначе в хорі,
Приспів радісно повторюй:
Гей, ну, гей, ну-ну
Розвеселюй родину.
Ми живем всі для народу,
Збережем його свободу
Гей, ну, гей, ну-ну...
Усміхніться для людини,
Заспівай про цвіт калини.
Гей, ну...
Поважай, мій брате, брата,
Любов мами, ласку тата.
Гей, ну...
Нижний тон свій бережи
І для правдоньки живи.
Гей, ну...
Хай все ладиться сповна,
Бо родина в нас одна.
Гей, ну, гей, ну-ну
Розвеселим родину!

У ПРАЦІ НАША ПЕРЕМОГА

В Тислицької Стефанії в Березовиці
Приємна радість на обличчі:
Товариство власників з довір'я
Навчає голів Тернопілля
Того, як успіхів збагнути нині.
Усе, що зроблено, є в магазині:
Свій власний хліб, мука, крупа,
Капуста квашена і ковбаса,
До вибору одежа і взуття.
Тепер важливою є та пора,
Коли до праці здатна голова,
Що вміє думати, творити
І людям добре пособити —
Приватно, власно, безпартійно,
Щоо було зручно і надійно
Потрібне самим готувати,
Людей своїх задовольняти,
Бо ми не в Азії зродились,
В Європі жити не навчилися.
Ждем допомоги із Канади,
А від Америки — поради.

Долярів нині нам не треба,
А власні крила, щоб до неба
Стелилась нам вже без купона
Гривнева сонячна дорога:
У праці наша перемога!
Пора і гордість свою мати,
На Вашингтона не чекати.
Колись він був, тепер нема.
Хай мислить наша голова!

ДОБРА СПРАВА

Рано-вранці до зорі
Заспівали косарі.
Зелен-трави із росою
Косять гострою косою,
Щоб пахуче зілля мати,
Травоїдних доглядати,
Молочком щоби налити
Були повними дійниці.
Буде масло, сир, сметана —
Вся молочна добра страва.
І повторно косять трави,
Щоб вдосталь було отави,
Сіна, вики, ще й вівса...
Влітку ж бо на це пора.
Косить, жніть без перестанку
При погоді дуже зранку —
Зелень всю, що їсть худоба,
Від батьківського порога,
Щоб росла і процвітала
Господарська наша справа,
Щоб велись в нас поросята,
Кролі, вівці, козенята,
Щоб корови, буйні коні
Мали запас у столі.
Косить віку, конюшину —
Всяк фураж на білу зиму,
Що дає добро і силу
На весь край, на Україну.
Дбаймо в лузі і у полі,
Щоб добра було доволі,
Щоби вправно косарі
Все скосили до зорі,
Посушили і привезли,
Нову пісню почали.

*Газета „Вільне життя” за 11.07.1997 р.
сторінка 3,*

КОСИ, КОСА

Зійшов на землю ранньою порою
Наш світлий день з прозорою росою,
Зігрітий сонцем ясным.
В жнива порою пахне нива золота
Небом ніжноглубим.
Мій серп із ним. Така пора
Навчає мовити слова:
„Коси, коса, коси, коса!”
Від діда й батька пісня ця,

Бо хлібом славиться земля.
Коси, коса на радість дня,
Брени від мого клепу.
Хай гречка, жито ще й овес
Укріплять славний рід наш весь!
1948 р.

ВСЯКЕ ЦІНИТЬСЯ ДОБРО

Дали нам шматок землі
Ще від тої ери,
Коли були комуністи,
Діти-піонери.
Звали дачею її —
Шість відсоток частка.
Є на тім шматку землі
Садочок і грядка,
Полуниці, гарбузи...
Ніби все в порядку
Для здоров'я і краси,
Більшого достатку.
Цвіте роза, пахне мак,
Бузок і калина.
Праці спільної є знак —
Славиться людина.
Візьміть дачу, щоб і ви
Змогли потрудитись,
Бо й на клаптику землі
Треба добра вчитись,
Як ростити виноград,
Вишні свої мати,
Груші, яблука, сливки,
Садок доглядати.
Всяке ціниться добро
В домі, біля хати,
Коли можна всім його
Для достатку мати.
1986

ВІТАННЯ ЗА ПРАЦЮ

Г. Різнику

Привіт тобі, наш капітане,
Від батька, матері в червневий день.
Тобі родина вже сплітає
Живий віночок радісних пісень.
За працю дядка, за турботи,
За те, що ти у нас завжди спішиш,
Берешся зранку до роботи,
Не йдеш до неї, а летиш.
А по дорозі думаєш та уявляєш
Себе в майстерні чи у парніку,
Двигун машини ремонтуєш,
Курей рахуєш в курнику.
Город, грядки, кущі, дерева,
Багато квітів садиш до ладу.
Ти зробиш все, чого лиш треба,
Змуруєш комин на своїм даху.
Робота в тебе несолодка,
'Хоч не без труднощів вона.
Для здібних праця — насолода,
Коли кінця і краю їй нема.

А для супруги ти — надія,
Опора для життя без хмар,
Без холоду, як тепла мрія,
Що віддає любові дар.
1997 р.

ПІСНЯ-ХВАЛА

Батьку ти наш батьку,
Поле, дім, калина.
Є у тебе, батьку,
Є у тебе, батьку,
Сила незборима.
Славимо ту силу
Голосом трембіти.
Спішимо до батька,
Летимо до батька
З радістю зустріти.
Ти до праці звичний
Зранку і до ночі.
завжди веселі
У нашій оселі
Для нас твої очі.
Легідна усмішка,
Наче сонце сяє.
Нас у ріднім домі,
У коханім краї
Вона звеселяє.
Твої руки, мова — то цілюща сила
Хлібом, медом, соком, молоком і сиром
Нас усіх зростила.
Виросли ми дужі
І живем щасливо.
Твоя, батьку, воля,
Твоя, батьку, сила
Нас в житті скріпила.

ЛЮДЯМ ЧЕСНО СЛУЖИТИ

Чубатій ДаріїДмитрівні

В тихий шелест садів,
В прохолодні світанки
Із Великих Гаїв
Тебе кликали ранки
До лікарні, де біль
Терплять хворі без ліку,
Чується клич звідусіль,
Щоб допомогти чоловіку
М'язи, пульси і кров
Вчасно як оновити,
Цілющу віру в любов,
Щоб жити і жити,
Щоб покорити все те,
Що будить знемогу
І до добра приведе
Ще знову і знову.
Настрій свій не печаль,
Бо не буде підмоги.
Хворим серце віддай,
Захисти від тривоги.
Гіппократову дань
Вмій розумно зробити,
І на лікарський звичай

Людам чесно служити.
Швидко пройдуть роки,
Посивішають скроні.
Дальше не зможеш і ти
Серце тримати в долоні.

Грудень 1994 р.

БУДЬМО ДУШАМИ, ЯК МАКИ

А що нам брати від життя?
Пучок важливих таємниць
Мистецтво майстра, коваля,
Які вловимі тільки мить.

Інакше коня не вкуєш,
Далеко не заїдеш,
Коли секретів не збагнеш,
Чуття високого не збудиш,

Щоб розспівалося воно
Піснями поля, цвіту, квітів,
Щоби до серця пролягло
Найкращим дивоцвітом.

Будьмо душами, як маки,
У росах вмивані бруньки.
Навчимося красу кохати,
Пахучі ніжні пелюстки.

У шелесті найкращих слів
П'янить від поцілунків.
Повінь добрих почуттів —
Вогонь людських стосунків.

СВЯТОГО ДУХА СИЛА.

Нетлінна ти еси, людська душа
З найменням істини у плоті тіла,
В єднанні правд В Ім'я Христа,
Святого духа сила.

Душа у кожного є в нас,
Як кров у жилах тіла
І як повітря чи любов,
Щоб ангелом злетіла.

Прийдіте, люди у поклін,
Собор в душі несіте,
Без чвар, крамоли і незгод
Святе в собі святіте.

І прийде воленька всята,
Повага, шана духа,
Засяють сонцем небеса,
Загине зло, спокуса.

А милосердя розцвіте,

Добром наповнить груди,
Коли на праведній землі
Безбожників не буде.

Настане воленька свята
І віра нерозп'ята
Во ім'я правди і життя,
В ім'я святого духа!

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Нова радість стала,
Яка не бувала:
Україна як держава
Всіх нас міцно поєднала.

Бились за свободу
Нашого народу
Запорожці і гетьмани,
Січові стрільці роками.

Гинули в неволі
Батьки, браття й сестри.
Україні нашій слаavnій
Не судилось вмерти.

Відродилась віра,
Слово Боже з нами.
Гімн і прапор синьо-жовтий
Майорить над нами.

В піснях і молитвах —
Дух і міць народу.
Будуть жити вічно з нами,
Хто боровся за свободу.

Христе, Сине Божий,
Змилуйся над нами,
Дай терпіння, сили, згоди
В мирі жити із братами!
7.01.1992 р

ВЖЕ УЧНІ НАШІ - ФАХІВЦІ

У праці суть життя людського,
Як вплині часу даль століть,
А серед них нема такого,
Щоб школу праці міг забути.

Учитель, друзі, книги з нами
Світили дітям шлях до знань.
В науці істини шукали,
Ключів до величі дерзань.

З тих пір пройшло багато років.
Вже учні наші — фахівці

Формують новий тип держави
І йдуть по новому путі.

ДЕПУТАТ УПАВ З КОНЯ

Депутат упав з коня
Та й утратив втіху,
Бо недобрим був щодня
І не туди їхав.
Є в них коні їздові,
Упряж і дзвіночки,
Та погоничі не ті,
Рвуться в них шнурочки.
Віжки тягнуть навмання,
Розгнуздались коні,
Нема вправності, чуття
І рух у розброді.
Верхатурні перепони
Розв'яжіть, владики,
Буде хліб, бо є в нас поле,
Пісні та музики.
Все наладиться за рік,
Буде вправним дишло,
Наші коні підуть в слід
Вправно і затишно!

ПРОСТИ, БОЖЕ, ГРІХИ НАШІ

Мирне небо понад нами
Сине та безкрає
Нашу землю небесами
Теплом зігріває.

Світлом радують і дзвоном
У повітрі клики,
Ніжно клепчуть добрим тоном
Сонячні музики.

Мирне небо понад нами
Сине та безкрає
Нашу землю небесами
Теплом зігріває.

Світлом радують і дзвоном
У повітрі клики,
Ніжно клепчуть добрим тоном
Сонячні музики.

1998 р.

ЗЛЕТИ, НАША ДОЛЕ!

Я тут затоптана в болоті

Десять років не мовчу
Немає обертів у русі,
То як же я злечу?
Не всяк знає, що не можу
Надії сховати
І голодні пусті шлунки
Брехнею запхати.
Встану, вийду я на Раду
Високого хисту,
Не дам змоги сплямувати
Клятву урочисту.
Не вітрами, не морозом
Треба люд збагнути,
Щоби воленьку святую
В правді не схитнути.
Синьо-жовта — не червона
Воля — то Жар-птиця
Закільцьована з тризубом
До життя годиться.

ЗЛЕТИ, НАША ДОЛЕ!

Я тут затоптана в болоті
Десять років не мовчу
Немає обертів у русі,
То як же я злечу?
Не всяк знає, що не можу
Надії сховати
І голодні пусті шлунки
Брехнею запхати.
Встану, вийду я на Раду
Високого хисту,
Не дам змоги сплямувати
Клятву урочисту.
Не вітрами, не морозом
Треба люд збагнути,
Щоби воленьку святую
В правді не схитнути.
Синьо-жовта — не червона
Воля — то Жар-птиця
Закільцьована з тризубом
До життя годиться.

ПОКЛОНЯЙСЯ УКРАЇНІ

З часів давніх і по нині
Поклоняйся Україні,
Всім героям, козакам,
Що ні туркам, ні ляхам
Не здалися в боротьбі
За нові прийдешні дні.
Жах, як мучили її царі руські

в боротьбі:
Петро перший, Катерина...
Чорні дні. Важка година!
А від Сталіна-тирана
То найбільша у нас рана,
Щонайглибша в наших душах,
Бо розумних бив і мучив.
В тюрмах, таборах Сибіру
Розпинали нашу ВІРУ,
Щоби церква, жоден храм
Не були в пригоді нам
Рідну мову очорняли
І бандерами нас звали.
Опаплюжили гетьманів,
Українських партизанів,
Залишили нам руїни
В історії України.
Задля правди і добра
Усім деспотам ганьба!

ВСЯК ВКРАЇНІ ПОМОЖИ

Україна самостійна
В часі семирічна,
Народилась, оновила
Правда наша вічна.
По законах юридично
Діємо, живемо,
До достатку бо фактично
Ми ще тільки йдемо.
Нема сили міцно встати,
Щоб скріпити згоду,
Справжню волю і свободу,
Честь свого народу.
Не тікаймо поза межі
Від свого народу,
А щоб серце не боліло,
Пошукаймо броду.
За кордоном жде зневага,
Розпач, сум і горе,
Бідним станеш, як бродяга,
Розум не допоможе.
Будеш чорно працювати,
Чужих доглядати,
А за теє все щоденно
Малу платню мати.
Стихне пісня, рідна мова,
Обряд, звичай, мама.
Зникне радість як основа,
Заплаче кохана.
То ж візьми у руки зерна,
Житом сколосися —
Буде хліб і дивні перли.
Не плач, не журися.
Всяк Вкраїні поможи:

Зелом, духом, миром,
Словом, ділом звесели,
Дочкою і сином!

Депутатам Верховної Ради України 2002 року

ЗАПОВІТ

Мій заповіт на спомин літ,
Щоб усі жили щасливо,
Щоб правдою скріпити світ
Добротно й терпеливо.

Дружба й мир нехай не гасне
Як споконвічний клич віків,
Бо життя тоді прекрасне,
Коли немає ворогів.

На буття спрямуйте зміни,
Великий розум поколінь,
Щоб від Неньки-України
Аура сяjala довкіль.

Ви українських батьків діти,
Звучить над вами довго дзвін,
Кличе гімн наш зрозуміти
І вже піднятися з колін.
Нема сили біль терпіти!

Опора тільки на народ.
Прокладіть надійно стопи
В національний телескоп —
Обрій ваш, Союз Європи!

Зло незгод похороніте,
Крамельний жах — на вічний сон!
В праці дань собі візьміте
З теплом від пальців і долонь.

Зневажте зброю, гнів і злість,
Всі ворожнечі сили злі:
ЛЮДИНА — брат, добродій, гість
На нашій праведній землі!

1 січня 2001 р.

МИ НАРОДИЛИСЬ В УКРАЇНІ (Пісня)

Ми народились в
Україні, Будем боротися завжди
За честь і славу Батьківщини,
Як вірні дочки і сини.
Б твоїх жилах, Україно,
Нуртує кров, нове життя,
Ти серцем з'єднуєш єдина,

Від батька й матері дитя.
З твоїх грудей беремо силу
І розум від всіх поколінь.
Ти з нами, нене Україно,
В майбутнє радісне полинь!

Приспів:

А-га-га-га-та-га, ту-ту-ту-ту-ту-ту,
Дай нам, Україно, світлі дні на руку!
Радісно, щасливо і усім на диво
Будем в мирі жити і тебе любити.

24 лютого 2001 р.

ВСТАВАЙ, УКРАЇНО!

Вставай, Україно,
Не стій на колінах!
Твій жайвір до неба
Свою пісню несе.
Розійдуться хмари
І вдарять литаври,
Клич твій до бою
За щастя і долю
Вже скоро, вневдовзі
Нас всіх поведе.
Вже громом ударить
Сила народна,
Що накопичилась
У кожного з нас.
Годі стогнати,
Скніти рабами!
Чому депутати
Не дбають про нас?
Чому розійшлись
І не з'єднались?
Чому їх не кличе
Голос до нас?
Перцем нам треба
Зло випікати
І пригасити всю твань,
Щоб брагу на брата
Не нарікати...
Годі так жити,
Щоб не любитись
І Бога гнівити
У нашій болючій
Сфері зітхань!

31 березня 2002 р-

НА УКРАЇНІ ВАРТО ЖИТИ

Двадцять сотих від гектара,
На будівництво хати дали.
І пора така настала,
Все діставали і питали:
Про цеглу, камінь і пісок,
Панелі, блоки, перемички...
Який будинок на зразок
Зліпити нам без звички?
Фундамент, поверх, гора, дах,
Мала вигідна майстерня,
А в сутринах — льох, гараж,
На газ-паливо котельня.
А головне-то гроші, гроші —
Рублі, гривні чи доляри.
Вже й майстри прийшли хороші,
Швидко хату збудували.
На Україні варто жити
Для людей правди і добра
Та марне Бога не гнівити,
Коли чогось і ще нема.

ЖДЕМ ПОРЯДКУ І ДОБРА

Україна в нас багата,
А порядку в ній нема,
Бо багато дуже партій
І танцюють гопака.

Кожна з них своє голосить,
Обіцяє земний рай,
А до єдності не просять,
Кого хочеш, вибирай.

А Верховна Рада наша
Некерована сповна:
Хтось собі по залу ходить,
Хова за спину кулака.

Б'ються навіть на перерві.
Один в одного плює
І кричать, як на маневрі,
Член на члена воду ллє.

- СТОП! Пардон! Терпець урвався,
Встає ПЛЮЩ із-за стола, —
Не на того ти нарвався:
В нього ж сива голова!

БЕРЕЖІМ СВОЮ ПРИРОДУ

Бережім свою природу —
ЛІСИ, ЛУКИ, ЧИСТУ ВОДУ.
Чим дощі у нас кислотні?
Бо ми люди безтурботні.
Не навчились мирно жити.
Свою землю захистити.

Всі підвищують врожайність,
Сіють в полі гербіциди,
В лісах, парках — пестициди.
Радіація усіх з'їдає.
Мало влада про нас дбає.
Аномалія потомства —
Від природи звісна помста.
Вже не родять огірки,
Помідори, гарбузи.
Ягід вишні дуже мало.
Чом воно у нас пропало?
І нема чого радіти?
Хворі родяться в нас діти.
Боже наш! Всім поможи
Знайти вихід із біди.

НАШІ ДЗВОНИ

Від диригента з помахом руки,
Коли в камертоні мир і любов,
То наші дзвони гудуть на роки
І нас осявають хвилі обнов.

Нехай наші діти цінять у нас
Звучання любові і ласки,
З пісень колискових сяйво прикрас
Візьмуть для найкращої казки

З сюжетом по змісту життя на землі,
На Україні, де народились,
Де славні козацькі вольні краї,
Де ми назавжди залишились.

Будьмо достойними величі справ.
Ми йдемо по шляху до свободи.
Наш гімн новий поклик, зброю нам дав,
Дав нам ключ європейської згоди.

16 січня 2000 р.

ЧИСТОПАДИ

Там, де чисті водопади,
Риба виграває,
В довгих косах верболозу
Серет протікає.
На горі біла церква,
Дзвонами скликає.
Пам'ять наша не померкла
Про усе згадає:
Був Михайло, є Надія,
Ярослав, Галина...
Гомін полем Свистаковим,
Хлібом пахне нива.
Вітер наші пісні крилить
До сходу й на захід

І ніщо їх не зупинить
У просторах часу.
16.07.2001р.

Племінниці Любі Борищук

Де витокі Загірянські,
Серет воду точить,
Ліси, сади Лопушанські,
Бабця внучку носить,
Возить, ходить і співає
Серед поля між житами
На шлях поглядає.
Прийде мама, прийде тато,...
А далі співає:
Виростай на радість, Любцю,
Ти — наша надія.
Нехай Бог тобі поможе,
Бо ти — наша мрія
Вереснева, плододарна,
Гарна, миловидна.
Хай тобі дорогу стелить
Доля світла, мирна.

10.09.1996 р.

В ІМ'Я ЧЕСТІ, СЛАВИ, ШАНИ...

Щиро вас усіх вітаю,
Щастя, радості бажаю,
Сонця, миру, хліба, долі,
Щоб завжди були здорові,
Щоби мріяли крилато,
Мали успіхів багато,
Жили в згоді і достатку,
Шанували батька-мамку
Пише чарочку вина
В перший день календаря,
Щоби він приніс в обнову
Гарну мрію світа нову
В ім'я честі, слави, шани
Української держави.

1 січня 1999 р.

Газ. „Вільне життя”, стор. 10

ОСТРІВСЬКА ВОДА

Вода ця, друже, не криниця.
Вона в пластах землі сріблиться,
Купається в глибинних плесах...
ІСУС хреста несе на плечах
Тут до каплиці-джерела,
І він, розп'ятий, ожива:

Вода цілющу силу має,
Про це весь Острів добре знає.
Візьми склянку, пий до дна,
Смачна холодная вода.
Вклонись місцині на добро,
Бо в цій воді живе срібло,
Невидима та Божа сила, ;
Яка тебе на світ зродила!
У праці думка проросла
Поета Ярмуш Василя —
Нове надбання, світло намь.
До правди сестрам і братам.

с. Острів, 15.09.2000 р.

НА СТРУНАХ СЕРЦЯ ДО ОДЕСИ

*Івану Бистрицькому
вул. Дем'янчука,
Комінтернівський район
М. Одеса*

Згадай, Іванку, буде слушно,
Звідкіль пішов ти у життя
Через Тернопіль від Лопушно
У лоно свого майбуття,
Як ти зустрів кохану Нусю,
Повів щасливу до вінця
Від Бережан аж до Одеси,
І то не була пісня вся.
Згадай про те, як інтернатська
Наука в голову пішла,
Як дисертація зненацька
Тебе у люди повела
З тих місць, звідкіль ще не забули
Ходьбу твою замки і мури.
Полинь в дитинство і згадай
Своє село, свій рідний край,
То серце скаже: Не втрачай
Ніде, ніколи тої згуби —
Те, що було, то вже не буде!

*Одеса, санаторій „Салют”
24 жовтня 1999 р.*

ЧЕСТЬ НАШОМУ РОДУ (в Гаях за Рудою)

Серед тіток, яких нема,
Ти в мене, Стефо, є одна,
А Марина, Клімка, Ганна
Також були для мене гарні.
З них наймолодша, тьотю ти,
А серед вас ще два брати —
Василь, Петро — всі Беицали.
Найдорожча — то Софія —
Трагічно зникла із подвір'я —
Моя любов, моя надія

Мені дала свій пульс життя
Як мати рідна, не чужа.
Її кровинкою живу,
До тебе, тітко, радо йду
Слідами матері в гаю.
Згадав бабусю, дідуся...
Що ти жива, то прийду я
До свого рідної» двора.
Стану, тітко, на коліна,
Щоб нас нікого не боліла
Хрещена наша голова.
Чолом торкнуся до землі
І радо честь віддам тобі —
Моєї матері сестрі —
За те, що ти нас всіх любила,
Творця Всевишнього молила
За кращу долю живучи.
Собі не в силах допомогти,
Змирилась з тим, що в домі є —
Терор і помста сатани.

18 листопада 2001 р.

Думки летять, а поїзд мчиться
До станції років у даль життя.
Чортків-Тернопіль залізниця,
Проторене дорогами буття.

На стиках в поїзді колеса
Кують у спогади живі думки.
Були у нас всіх друзі милі
І треба їх по пам'яті знайти.

КУЮТЬ КОЛЕСА

(Пісня)

Тут телефон і стук у двері
Та імпульс біоструму, тиск,
Блокнот і напис на папері,
Знак, подив ще докіль не зник.

Приспів:

Тук-тук, тук-тук, — кують колеса
На стиках в поїзді думки:
Спішіть, спішіть по всіх адресах.
Знайомі ждуть вас залюбки.

Тук-тук, тук-тук, тук-тук...

м. Чортків, 1998 р

ФАНТАСМАГОРІЯ НОЧІ

Є дивна річ: Гуляй-Сокира
За ніч весь ліс перекосила.
Стирчать лиш пні одні сумні.
Навіщо так вона зробила?
Небесні зорі все це бачать:
Порубані дерева мовчки плачуть,
Лежать навхрест і груди на груди.
Тут лісу більше вже не буде.

Ні гнізд пташиних на верхах,
Не зашумлять гілками віти.
На це дивитись просто жах.

Фантасмагорія як диво ночі
Прийшла у голову сумна,
Тривожить сон, лякає очі...
Картина снилася така.

Збудивсь і думав про опеньки,
Які ростуть на мокрих пнях:
Приємно взяв би їх свіженьких
До смаку й запаху в харчах.

НА ПЛЯЖІ В БЕРДЯНСЬКУ

Я влітку їздив на Азов,
В Бердянську опинився.
Кругом пече, нема дібров
І трохи розгубився.
Над морем справжня спека
І ні одна смерека,
Щоб заховатися у тінь.
На шкірі бачу плями, сіль.
Усі приїхали сюди по ліки:
І здорові, і каліки,
Повновиді, бліді, хворі
Та й купаються у морі.
Кажуть, море не завадить,
А не з одного шкіра злазить.
Дарма, купаються без тям
І місяць пісок під ногами.
Є тут любителі пригод —
Нових шукають насолод:
Беруть адреси від Нептуна
І ще кудись від пляжу сунуть,
Бо вивчають красу грацій
У сплетінні комбінацій.
Є культурні, є терплячі,
Є по росту, є по вдачі,
Трохи грамотні і вчені...
Всі їдять, мов навіжені,
Гризуть соняшник, плюються
І регочуть, і сміються,
В карти грають, п'ють вино,
Як хотіли, так було.
Рибу, рачки, всяку гідру
Розбирають по калібру.
Не базар тут, не таможня,
А навчитись чогось можна.

Бердянськ, червень 1977 р.

В НАПРУЗІ ДУМ

Був вчителем з відкритим серцем
По змісту всіх шкільних робіт
В (напрузі дум, складних процесів
Перебудовних творчих літ,
До обнімали всіх, єднали, —
Свобода, воля, майбуття.
Всі самостійності чекали,
На кращу долю і життя.
Час. І впали всі знамена
Червоні з молотом, серпом,
А синьо-жовті піднялися
Довічним праведним трудом.
І на творця тепер надія,
На руки праведні міцні
Постала Вільна Україна,
Що воскресала у борні.
Згадаються герої-предки,
Що на катів сміливо йшли
І синьо-жовтий стяг свій несли,
І нам його передали.

ПОЛІТИЧНА СЛІПОТА

Одеській Мелані

Політична сліпота
В депутата-пані.
Остроущенко вона,
Одеська Мелані.
Проти тризуба-герба
Кричить, репетує,
Що символіка така
В біді не врятує.
-Треба, каже, прислухатись
До старого діда,
Бо, як тризуб гербом стане,
То буде „обіда“.

Для усіх, що в листах пишуть:
"Хочем серп і молот
Ще зірку п'ятикутну,
Щоб не виник голод!"
А я мислю собі так
У новій державі:
„Чом не хоче тризуба
Депутат Мелані?"

Через те, що знак віків
Йй не зрозумілий.
Не знав правди від батьків
І дід посивілий.

То ж не пхайтесь до герба,
Який обирати,
Добре треба прощу пані
ІСТОРІЮ ЗНАТИ!

1992 р.

БЛУДНА ВЛАДА

Блудна влада і нечиста,
Якась фракція страшна.
В ній душа комуністична,
Неукраїнська, дуже зла,
Чванська, продажна, зрадлива,
Що боїться новизни,
Її манить все червоне,
А не цвіт Галичини.
По-російському глаголить,
Не співає гімн життя,
Депутатську клятву голить
До російського зразка.
Ліві сили неблаженні,
Ненадійні у біді
І сварливі, навіжені,
Зденеровані, бліді...
Все не радує їх в залі,
Проти інших йдуть на прю.
А що ж то, друзі, буде далі?
А я радуюсь, живу
І нечистій силі дзябла
Кладу дошку гробову!

ПРОГОЛОСУЄМ ВСІ!

За владу чесну і дієву
Під час виборів якраз
За нашу вільну Україну
На всіх широтах і фронтах!
Нехай політики на варті
Міцні вітрила віднайдуть,
Щоб в кожному домі, в кожній хаті
Відчутна стала правди суть!
Хай добра буде при оцінці
Програма кожного із нас
При нашій гідній поведінці,
Щоб вогник творчості не гас!
Наша політика — не бізнес,
Добробут людський день при дні!
Ми за науку, віру, хліб наш
Проголосуем, люди, всі!

31.03.2002 р.

СХАМЕНІТЬСЯ, ДЕРЖАКИ!

Вас роз'єднала булава,

Незгода, віра і крамола,
За владу йде в вас боротьба
І гаснуть просвітки на волі.
Страдає, мучиться народ:
Проміння ясного немає,
Яких позбутись перешкод,
Верховна Рада ще не знає
А депутати, мов штики,
Випускають в мові жала,
Один одному навпаки,
Щоб знов Україна пропала.
Гей, схаменіться, держакі!
Народ наш стогне і благає,
Складіть портфелі і папки,
Бо єдності у вас немає!
22.02.2001 р.

ГУЛІВЕРА В НАС НЕМА

Всі наші партії-то ліліпути,
А гулівера в нас нема,
Не може розумом збагнути,
Чому у нас нема добра.
Наш Гулівер ще бродить по Європі,
Шукає брами, що ввійти
У світ широкий без мороки
І там обнятись, як брати.
Іди, відважний
Гулівере швидше,
Відкрий навстіж своє єство
Або ж звільни те президентське місце:
На ньому ти сидиш давно!

Більче Золоте, 20.02.2001 р.

ДЛЯ УКРАЇНИ ЖИВИМО

Гуртуйтеся, люди, не будьте самотні,
Ніколи не плачте в біді.
Коли ваші діти ростуть безтурботні —
Ніколи не буде вам честі в житті.

Не злом укріпайте справжню свободу,
Бо зло не веде до добра.
Учіться, працюйте на благо народу,
Тоді Україна буде жива.

Відкинемо, братія, жорстокість, насильство.
Визиск, неправду, відчай, брехню,
Залишим без влади кепське начальство,
Жити будемо, як у раю,
Без графа, облуди, без пана-князька.

Даруймо усім, не берім ні від кого
Ні честі, ні волі, ні хліба шматка,

Лиш гідність — фундамент
Для росту швидкого.

Повір мені, повір собі:
Україна — найкраща мати.
У кожному місті і селі
Її нам треба захищати!

А ЧИЯ ТО ХАТА?

Стеля у плямах, дах протікає.
— А де ж господар? Що поробляє?
— Хіба він не може верх змінити?
— Треба, — каже, — себе захистити.
Бачить на стінах якість два роти.
Гострі в них зуби, як у пили.
ДИБИТЬСЯ жінка: є дві голови.
В одній рот собачий, в другій — сови.
В хаті насправді є темні плями.
Боїться власник, щоб всі про це знали.
Так злидар на пана завжди поглядає:
В пана є гроші, а в мене немає.
— Такою, мамо, є наша хата,
Бо з нами довго немає тата.
— Такою ж, доню, є Україна.
Корпус добрий, а верх, як руїна.
31 березня 2002 р.

ХАЙ НАС УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНІЙ ВЕДЕ!

— Що кандидати повинні знати,
Коли захотіли йти в депутати?
— Загальмувати бажання брати,
Тим, що обирали, все віддавати:
—
Рівність, свободу, надію, любов,
Тепло, хист і віру на кожен день
Для людських надійних добрих обнов;
З наснагою слави кобзарських пісень

До згоди, до миру силу дає
Інтермедія всіх вільних держав.
Хай нас український геній веде,
Щоб наші нестатки всі подолав!

ПОСОРОМТЕСЯ, ХОРОБРІ

*Комуністичній меншості
у Верховній Раді*

Комуністи-протестанти —
То мана червона,
Рух навчилися гальмувати
З Верховного трона.
Головне, що Симоненко
Хотів віжки взяти,
Щоби разом із Ткаченком

В комуну нас пхати.
Проти волі України
І його народу
Депутат із Конотопа
П'є холодну воду.
Голодують
У Верховній Раді,
Б'ють руками по партері,
Лютують скажені.
Може хочете, недобрі,
Взяти владу в руки?
Посоромтеся, хоробрі,
Час прийти до злуки.
Поєднайтеся з братами
Західного фронту.
Візьміть міцно в свої руки
Фану синьо-жовту
15.02.2000 р.

ЧЕСНО ЛЮДЯМ СЛУЖИТИ

Чубатій Дарії Дмитрівні

В тихий шелест садів,
В прохолодні світанки
Із Великих Гаїв
Тебе кликали райки
До лікарні, де біль
Терплять хворі без ліку,
Чується клич звідусіль,
Щоб допомгти чоловіку
М'язи, пульси і кров
Вчасно як оновити,
Цілющу віру в любов,
Щоб жити і жити,
Щоб покорити все те,
Що будить знемогу
І до добра приведе
Ще знову і знову."
Настрій свій не печаль,
Бо не буде підмоги.
Хворим серце віддай,
Захисти від тривоги,
©іппократові дань
Вмій розумно зробити,
І на лікарський звичай
Людям чесно служити.
Швидко пройдуть роки,
Посивішають скроні.
Дальше не зможеш і ти
Серце тримати в долоні.

Грудень 1994 р.

КУЄ ЗОЗУЛЯ

Така пора, коли зозуля

Кує на свято у літах,
Веселкою обличчя сяє,
Як чути пісню у гаях.
Тоді і я співаю з нею
Коханій шану, похвалу
За те, що серцем і душею
До неї прагну і спішу.
Не гасни, кріпися, кохана,
На радість, на долю, добро.
У нових здобугках невтомних
За мною все будь заодно.

ПРИЙДИ ДО МЕНЕ

Серце штовхає сили в грудях.
Я чую ритм його щодня.
Здається так воно і буде,
Але коханого нема.

І думка теж така існує:
Далеко ти чи близько тут?
У серці болем жаль нуртує.
Не можеш ти мене забути!

Прийди до мене, любий друже,
І серце своє пригорни.
Воно ласкаво приголубить,
Тепло моє собі візьми.

ЛЮБОВ мене заповонила.
Для тебе я ще молода.
Змінити це не маю сили:
У поцілунках я твоя.

Туман, ріка повільно плине,
Не гаснуть зорі в висоті.
Прилинь і сядь хоч біля мене,
Я обніму тебе, як в сні.
Благаю, милую, цілую,
Плекаю мрію золоту.

19.05.2000 р

ЗВОРУШЛИВА ЛЮБОВ

Давним-давно є та блаженна
Із нами поруч і навпіл
Зворушливо любов взаємна,
Що намагнічує до дій,
Єднає, скріплює, сціляє
Потоком дум і почуттів
І добру ласку проявляє,
Щоб дух всесильний допоміг
Кохатися на все життя
У правді, злагоді, добрі,
Бо все то те, що є найкраще, —
ЛЮБОВ, як промінь у житті!

ЗНЕВАГИ НАМ НЕ ТРЕБА

Іду дорогою, а дальше по стежині.
І тут якраз, де треба йти людині,
Лежить свіжесенький пеньок,
Відрізаний від дерева на глум,
Щоб землю він мерщій забув.
Чудове дерево. Прекрасна в нього крона!
Чия рука його із земляного лона
Шпурнула геть землистого пенька?
Не знаєш ти, не знаю я.
А правда в цьому ось яка:
Якщо ти добра скрізь людина,
То не кидай пенька під ноги, де людина,
Бо він є свідченням до тих зневаги,
Що ходять по землі тут поруч з нами.
Чи то стара гора, чи ліс, чи полонина —
Любов одна до дерева і до людини.
Та й до доріг, стежок зневаги нам не треба.
Цінім життя з любові до землі і неба!

А СОБАКА НЕ ЛЮДИНА

Дуже гарне наше місто.
Тому жити в ньому тісно:
У турботи про культуру
Не включилась тьотя Шура.
У квартирі дві кімнати
Знайшла місце для собаки.
А собака ж бо тварина,
Хоч і друг, та не людина,
Щодень гавка, скавучить,
Бо на волі хоче жить.
Шура того друга вон
Із кімнати на балкон.
На балконі дуже звучно
Виє сучка, бо їй скучно.
Вранці гавкає на дворі,
Не дасть спати дівворі.
Тьоті Шурі це байдуже,
Бо з собакою не дружить,
Не веде на повідку
Ні в погоду, ні в сльоту.
Хто гак дбає про собак,
Виглядає, як дивак!

ЗАЯВА ВІД БІДИ

Прошу Вас в юдину скрути

Чимсь мені допомог,
Щоб ніколи не забути,
Як були ми ще людьми.

Свій поклін за допомогу
Вам дарую назавжди,
Бо я вийшов на дорогу
У пенсійний вік біди.

Скажіть друзям по роботі,
Чого вартий Ваш Іван
Після смерті доні в хаті
Нема цукру кілограм.

Нема радості ніколи
На пенсійний день життя:
Первоцвіт мій у могилі,
На якій нема хреста.

Тільки пам'ять воскрешає
Людей добрих на землі,
А поховане зринає,
Будить тугу у біді.

Квітна неділя 1998 року

ПРОСТИ, БОЖЕ, ГРІХИ НАШІ

Мирне небо понад нами
Синє та безкрає
Нашу землю небесами
Теплом зігриває.
Світлом радують і дзвоном
У повітрі клики,
Ніжно клепчуть добрим тоном
Сонячні музики.
На деревах у гайочку
Чути рай пташиний.
На людське життя сорочку
Одягнув незримий.
Прости, Боже, гріхи наші,
Що ми натворили.
Врятувати Україну
Додай нам ще сили!
Жінки їдуть за кордон,
Від біди тікають,
Продають себе Цілком
І сеньйорів мають.
Поважаймо той закон,
Щоб честь захистити,
Бо не можна далі так
Вкраїну ганьбити!

КОЛЕСА КЛИЧУТЬ НАС ДО ГУРТУ

(Пісня)

Думки летять і поїзд мчиться
З Тернополя в Чортків до вороття,
Веде нас пам'ять-провідниця,
Покручена спіралями життя.

Так під вагонами колеса
Відрубують на стиках даль доріг
Тернопіль — станція Одеса.
Стручайте друзів! Час вам допоміг.

Біжить наш час безповоротно,
Сплітайте в спогади живі думки,
Не будьте ви одні самотні,
Спішіть! На вас чекають поїзди.

Приспів:

Тук-тук, тук-тук, — кують колеса
На стиках в поїзді думки.
Згадайте, їдьте по адресах:
Кохані ждуть вас залюбки.

Тук-тук, тук-тук
Вночі чи вдень.
Поїхав я
На ювілей.

На свято Лесі Ковпак-Рачкевич.

В КАРПАТИ ПУТЬ

Нових туристів звать Карпати
До себе в гості на зорі,
Щоб пісню нову розпочати
Про рідний край на висоті,
Де гори сині, полонини,
Зелені трави і кущі,
Від сонця сяючі вершини,
Стрункі смереки запашні.
А попід ними мужні люди
Ідуть стежинами знавці
Туди, де може більш не буде,
Нога ступати на зорі
Із рюкзаком, що за плечима,
Із флягою джерельної води...
Красу-ману перед очима
Не можна просто обійти.

м. Яремче, 15.07.1965 р.

В МАШИНІ Є ЛЮДИНА

Новий музичний інструмент
Не в хаті чи в квартирі,
І По гавкає через момент,
Не має прив'язі на шії.
А це машина гомінка

В шофера-зодіяка
Стоїть під домом край вікна,
Неначе зла собака.
Нікого більше тут нема.
В будинку тихо, хворі
Терплять собаку, техкота,
Що нявкає в моторі.
Мораль в цій байці ось яка:
В машині є людина.
Не смій сигналити щодня,
Тут не потрібна сила!
С-ЕЙ-224 — № автомобіля.

В ЛЮБОВІ ЧИСТІ НЕБЕСА

Сестрі Любі Каплун

Любове наша не Слаба,
Завжди бувай здорова!
Тобі — весняні небеса,
Пісні і рідна мова,
Подяки дар, пошани чар:
Ти — медсестра чудова,
Як сонця промінь із-за хмар,
Зігріти нас готова.
Ти народилась в велич-день
В Гаях За рудних, в краї,
Де спів пташок, тепло осель
Звільняє від печалі.
Вклоняємось тобі, як всі,
За дар, медичну ласку,
Бо ділиш з нами пополам
Здоров'я, келих, чашку.
Смілива будь, в приціл гамуй
Всілякі болі віщі,
Лікуй усмішкою, жартуй,
Бо твій дар насущний!

31.04.1994 р.

Небозі Оксані Хомицькі

ДУМАЙ ТІЛЬКИ ПРО БЛАКИТЬ

В нашім зорянім
Загір'ї Сонце грає на подвір'ї.
Тут в Іванки є Оксана
Для Зеновія кохана.
Від Овена урочиста,
Сонцесяйна, промениста,
Скромна, ніжна, як весна,
А по віку молода,
Імпульсивна, дружелюбна,
Справедлива, в парі шлюбна.
Вечір, день — рідна робота
І завжди про все турбота.
Колір твій — рубін червоний,
Знак вогню, заліза бронь,
Наполегливість з жагою
В праці рук, твоїх долонь.

Потрудися, загартуйся
На своїх вже тридцять літ,
Діточками полюбайся,
Усміхнись для них як слід.
Постарайся все зробити
І не думай ні на мить,
Що десь небо є червоне,
Думай тільки про блакить!
16 квітня 1994 р.

ДАЙ, БОЖЕ, ВСІМ У МУДРОСТІ ЖИТИ!

Дві тисячі предки переступали поріг.
Роки і ми переступаємо знов
Своїми ногами в різдвяний наш оберіг
До храму святого буття та обнов.
Дай, Боже, всім у молодості жити, радіти,
Щоб слова із ділом єдналося вмить.
Нестерпно всіх партій і вождів їх терпіти:
Єдина у нас — українська блакить.
Помилуй нас,
Господи, врятуй від знемоги,
Від люті, терору, незгод навісних,
Від бруду морального, злих сил і негоди,
Подай Україні синів провідних!

СЕРЦЕ СВОЄ СТЕРЕЖИ

Над усе, що бережеться,
Серце своє стережи —
Чуйним ритмом обізветься
І ти зможеш далі йти
Не до лікаря на огляд,
А до праці кожен день,
І ти зробиш новий поклад
В збірку радісних пісень.
І тоді твоя скарбниця
Ще наповниться добром,
А на неї всяк опреться,
Щоб боротися зі злом

МОЯ БІЛЬ

Чому в житті для мене важко?
Чом не літаю я, як пташка?
Не можу відірватись від землі —
Хтось крила обрубав мені.
Чому не знаю я за що
Мене покарано давно?
Так, Пугач змушений терпіти.
Без крил не можу я летіти.
Коритись долі дуже важко.
Навчи мене співати, пташко,
Про рідний край, про славу нашу —
Я заспіваю і заплачу.

ЯКИЙ ТО ПРАЗНИК?

Святий Михайло в листопаді —
Пристольне свято у селі.
Церковні дзвони сповіщають,
Горять свічками вівтарі.
—Помилуй, Господи, — миряни просять, —
Від духа злого захисти...
Хвалу Всевишньому голосять.
—Гріхи-провини нам прости.
Нове життя дай падшим душам,
На віки вічні освяти!
І розійшлися по домівках,
Сіли з гостями за столи,
Налили в келихи горілки,
Їдять і п'ють, нема біди.
Але в духовності — пустоти,
Бо сквернословять, наче злі,
Інакомислячі істоти
Не хочуть раю на землі.
Не цінить син батьківські руки
За працю чесну день при дні
І проганяє батька з хати,
Б'є нагаями по спині.
—Чом ти коня свого продав без мене
І гроші всі забрав собі?
Не будеш жити в своїй хаті:
Ти збудував її мені.
Ти вже непотріб і знемога.
На цвинтар, батьку, вам дорога!
В ній будуть жити молоді —
Онуки ваші, мої діти — приватизатори землі!
Ганьба таким синам на волі,
На нашій праведній землі.
Вони ні в хаті, ні на полі
Не будуть славитись, НІ -НІ!
Рятуймо тих, що у біді!

21 листопада 2000 року.

НАСНАГА З ДЖЕРЕЛА

Слова І. Пугача, муз. Ю. Брикайла

Невидима та Божа сила,
Яка людей на світ зродила,
Талантом злету укріпила,
Звук від острів чан на все життя
Поета Ярмуш Василя.
Віддати честь поету, шану
За те, що брав свою наснагу
З пластів живильної води.
Нове надбання — сила нам
До праці сестрам і брагам,
А в силі цій — живе срібло.

Вклонілось низько на добро
Родині, друзям, землякам!

15 вересня 2000 р

ПІСНЯ ЗВИТЯГИ

Слова І. Пугача, муз. Ю. Брикайла

Сьо-год-ні ми вкру-зі зіб-ра-лись, як
рід-ні зна-йо-мі бра-ти. В сім-ю україн-
ську з'їд-на-ти. Гей-гей-гей! Граймо-зи-коу-
грай, сер-це нам зве-се-ляй. В пра-ці зав-
зя-тий, Нап-край!

Трудитись будем щоднини,
Щоб в нас заряснів урожай
І щоб на столі України,
Як сонце зійшов коровай.

Приспів:

У праці є пісня звитяги —
До щастя наша хода.
Нам в Українській державі
Жити в достатку пора.

В ЛЮБОВІ УТВЕРЖДАЮСЬ (Вальс)

Коли я був маленький,
Не знав я про любов,
Не знав про кохання
Дівчини-чорнобров.

Приспів

Дівчинонько, лебідонько,
Ти ясочко, ти зіронько,
Люби мене, не зрадь мене.
Я буду тебе кохати

Тепер я немадєнький
Дізнався про любов,
Дізнався про кохання
Дівчини чорнобров.

Приспів той же

В любові утверждаюсь,
Коханням я живу.
Дівчина чари знає,
І я до неї йду.

Приспів той же

Таких, як я, багато
У місті і в селі
Ростуть, цвітуть, шанують
Кохання у житті.

Приспів кінцевий:

Дівчинонько, повір мені
І вірна будь, як я тобі.
Візьму тебе за жіночку
І буду щиро кохати.

ЧАЙ СМАКУЮТЬ В КОЖНІЙ ХАТІ

Чай — напитек благородний
Із дубильних речовин,
Терпкуватий смак природний
З цвіту, листя і зернин.

Чай всіх збуджує до праці,
А в букеті — чародій,
Складники найбільш багаті:
Золи, смоли, кофеїн...
Пийте чай із ягід древа,
Що у нас в лісах росте,
Бо шипшина, глід, калина
Лічить, сили додає.
На Кавказі, в Закарпатті
У достатку, як завжди,
Чай смакують в кожній хаті,
Щоб позбутися біди!

ВИБІР ДРУЖИНИ

Коли я був ще молодим,
Дівчат знав небагато
І вибирав собі їх сам.
Одну назвав мій тато:
— Женися, сину, час настав,
Приводь у дім невістку.
Для тебе хату збудував, —
Почув приємну вістку.
— Женитись треба, а боюсь
Такої жінки-лади,
Яка тоді, як відлучусь,
Накоїть лиха, зради.
Боюсь такої, що німа,
Не скаже слова мило,
Або ж кричатиме щодня,
Любитиме нещиро.
Боюсь такої, що глуха
До запитів мужчини,
Або ж вона на все черства
І радощів не вчинить.
Боюсь такої, що завжди
Моїх грошей замало.

Тоді не вилізу з біди
І все добро пропало.
Боюсь таких, що палять, дим
Ковтають без зупину.'
Тоді я стану теж таким
Та ще від того згину.
А від Людмили я не міг
Відбитися ні разу.
Напевно, Бог нам допоміг
З'єднатися відразу.

с. Королівка 10.03.1957 р.

НА ЧЕСТЬ ОДРУЖЕННЯ

В тобі все бачено.
Давним-давно мені
В житті призначено
На світлі мої дні. Чому?
Не знаю я. Відколи разом є,
У цьому правда вся.
Нікому не кажи.
А суть у ній така:
Схрестилась доля
Чи може судьба —
Я твій, а ти моя.

м. Борців, 23.03.1958р.

НАСТРІЙ СМУТКУ ПРО СВОЮ ЛЮДКУ

„У Моршині я, а ти підожди...“
Приснилось воно, як з вітром пройшло
Усе твоє зло,
Усе твоє зло. В полоні нудьги немає краси.
Радість неси,
Радість неси. В Тернополі я, а в Моршині ти,
Як ластівки,
Як ластівки.
Прилинь, прилети, радість неси.

26 жовтня 1977 р

ЗАВЖДИ У ВСЬОМУ ГОЛОВА

*В санаторії „Квітка полонини“
Закарпатської області.*

У липні я тебе втрачаю,
По добрій волі проводжаю
На лікування у відпустку.
Тоді усюди бачу пустку.
Не чути мови, ані крику.
Я наче впав у прірву дику.
Чи щось роблю, іду/блукаю, —
Тебе скрізь поруч відчуваю.
Чого стоїш переді мною?
Я із'їдаюся тобою.
Торкаюсь ніжної струни,
Як лона матері сини,

Що притулились до грудей.
Для мене ти, як для дітей, —
Опора, віра і надія.
Ти молода, не помарніла,
Коса твоя непосивіла,
Морально стійка, гомінка,
На поворотах керівна.
Життєва бачиться натура,
Статечно правильна фігура.
Ще й наполеглива до праці,
А тому часто нас не бачиш.
На роботі без режиму
Працюєш довго кожну днину.
Ти добрий вчитель, вихователь
На чоловіка насідатель,
Завжди у всьому голова.
Без тебе і нема добра.

3 липня 1978 р.

ЛІТА МИНАЮТЬ

(Пісня)

Літа минають, у даль сягають,
Ми їх не в силах зупинить.
На долю часу, як сніг лягають,
Щоб наші скроні посріблить.
Стали негожі квітучі рожі,
Зів'яв, поник їх пишний цвіт.
Бажання наші, мов на сторожі,
Згасають всі від плину літ.
Життя на старість всім не на радість
Не вистачає в нас надій.
Зникає чвань і вся парадність,
Бракує радісних подій,

ЖІНОЧА СТАТЬ

Опора, розрада, світла надія,
Любляча мати, дружина, сестра
Веселкою сяє на всі покоління,
Як сонце і радість, тепло до життя.
Зваблює родом малої дитини,
Букетом суцвіття жіночих прикрас,
Ніжністю ласки магічної сили,
Духом живої наснаги для нас.
У праці, у діях, у сні й наяву
Ми їй радо і широко вітаєм.
Добре, що завжди ми стать таку маєм
Як невід'ємну у скрипці струну.

КОХАНА

Тільки моя мене поважає
Любить, цілує та й обнімає,

Живе зі мною чуттям і злетом,
Вабить до себе дивним секретом,
Поглядом, словом, дотиком злуки,
Щоб не відчув я ніколи розлуки.
Хоче завжди мене розуміти,
Щоб достеменно я міг радіти
Від того, що бачу її біля себе,
Що світить і гріє, як сонце із неба.
Не дає впасти, вмить приголубить.
Я відчуваю, що гарно любить.
Мила для мене тільки одна —
Ніжна, ласкава кохана моя.

ЦВІТ-ЯГОДА (Пісня)

Людмила — пісня,
Людмила — сонце.
Люсі немає —
Гасне віконце.

Тихо в кімнаті,
Радість поникла.
До Бога здатні
Слова молитви.

Ти не цурайся
Доброго слова.
Молись до Бога —
Будеш здорова.
Будеш радіти разом зі мною
І наші діти будуть з тобою.

Приспів:

Ой, дана-дана, ой дана-да.
Ти, моя панно, — цвіт-ягода.

*10 квітня 1992 р.
Тернопіль-Моришин.*

ДОСИТЬ РОЗЛУКИ

Якби ти знала, моя кохана,
Ти би насправді любов лікувала
Поглядом, ніжністю, ласкою злуки,
Щоби ніколи не було розлуки,
Щоб міг відчутти тепло половини
На щастя, на радість всієї родини.
Знай, що кручусь, коли просинаюсь,
А збудження твого не дочекаюсь.
Дивлюся фото, а того замало,
Встаю із ліжка і все пропало.
Дай радість духу, а розуму — зброю.
Я тебе прошу, бо я з тобою.
Більше наснаги, живого тепла
Поки ще нас не скувала зима.

Тернопіль-Моришин, 3.04.1992 р.

ТВОЇ ЛІТА

(на мотив народної пісні
„Стоїть дівча над бистрою водою”)

Твої літа-дороги до надії
Завжди лишають на чолі сліди
На пам'ять про дітей і світлі мрії,
Щоб всі шляхи до щастя віднайти.
Ти разом з ними щедро гомоніла,
Для радості ховала мить сумну,
Бо в тебе учень — то жива надія,
Набуток знань про справжню доброту.
А скільки то крізь розум твій і душу
Пройшло у школах долей тих людських.
І я тобі від них признатись мушу,
Що теж належу до таких самих.
Прийми від нас всіх щире віншування
На всі роки без горя і біди —
Здоров'я, щастя, радості, дерзання
В ім'я наснаги, шани і краси!

11 червня 1995 р.

Відверто своїм

І ТИ МЕНЕ ПРИБЕРЕЖИ

Завжди кажу усім по суті:
Найбільша радість бути в злуці,
Плекати слова у теплі,
Дітей коханих при собі.
Так ти даруєш щедро знов
Жіночу ласку і любов,
Свою потрібну честь і шану
Найперш коханому Івану.
Такі дарунки назавжди
Для мене їх прибережи!

23.03.1987 р.

НА СОРОКОВИЙ ЮВІЛЕЙ

Левицький мчить у Лопатин
З Марійкою у те село,
Де народила його мати.
Дитинство в юність перейшло,
Своїми босими ногами
Проклав стежину в майбуття —
На Тернопілля, у життя.
Ввійшов у плоть землі і неба,
В сузір'я Діви трудове,
Збагнув, як планувати треба
Своє старання ділове.
Володі світить знак землі
Щоденним розумом величним,
Бо він із нами день при дні
Є добрим і практичним!

24.08.1994 р.

МОЯ ЄДИНА

Супруго ти моя єдина,
Радій, що не одна дитина,
Хороші, славні дві дочки —
Любимі наші діточки.
Одружаться — будуть сини.
Для нас з тобою, Людо мила,
Яка ж бо то любов і сила!
Чотири матері, батьки
Зрідняться разом все-таки.
Родина буде в нас одна,
А в ній ти будеш провідна,
Як адвокат, арбітр, суддя,
Психолог, слідчий і наставник,
Бо ти с вроджений начальник,
Що бачить все кругом і знає,
Усіх настирливо повчає.
Проста, рішуча, дуже брва.
Нема того, щоб не здолала.
Швидка, проворна в кожному ділі.
Слова, як кум, гострі в цілі,
Ще й передбачлива у миті,
А очі чарами повіті.
Без тебе пуста кожна днина,
Тому що ти — моя єдина!

м. Бердянськ, 14 липня 1978 р.

ЖІНКА І КІТ

В домашньому ліжку
З тобою всю ніч
Лежить праворуч
Твій чорний Кіт.
Муркає збоку,
А ти не чуєш.
Виждала строку,
Вранці проснулась.
Але для Котика,
Що муркав зранку,
То пожаліла
Екстра-сніданку.
Встала, зібралась,
День уже суший.
В праці змагалась
За хліб насущний.
Любиш робочу,
Про неї дбаєш,
Ласку для Котика
Не проявляєш.

А хто ж тут жмотик —
Жінка чи Котик?

11.04.1992 р.

ХТО В НАС ХОДИТЬ І ЛЯКАЄ?

Наш Сенік в небі синьоокім
Пірнає в хмари, наче птах,
На крилах в трепеті високім
Летить у вись його літак.
На зліт пішов Сергій від школи,
Татусь йому поради дав,
А мати — хату для обнови,
Щоби додому повертав.
Літай відважно і високо,
Наш орле сизий, із людьми,
Щасливим будь для них пілотом,
Щоб не лякали їх громи!

5.02.2000 р.

ТОБОЮ, МИЛА, Я ЖИВУ

Прошу тебе, а ти повір:
Я правду кажу — не хотів
Приємне класти на папір.
Багато в мене добрих слів
Я маю ще тобі сказати
У нашій звичній, добрій хаті.
Продовжимо розмову у саду,
Куди тебе я поведу,
Щоб не єдине добре слово
Обом прийшлося до ладу
Про твої здібності і вдачу,
Коли я знов тебе побачу
Ясну, незмучену журбою,
Коли я буду знов з тобою.
Розмову добру поведу
Про нашу правдоньку живу.
А ти приснилася мені
Ласкава, ніжна, гомінка.
Коли проснувсь, тебе нема.
Незручно стало, знов страдаю.
На тебе я щодня чекаю.
Про тебе думаю, гадаю,
Про тебе, любочко моя.
Нехай порадують тебе слова,
Що ти єдина моя
З капризами, як та дитина,
Якою мати народила,
Якою стала наяву.
Дай, Бог, наснагу, щоби жити,
Щоб весь свій вік тебе любити!

10 квітня 1987 р.

БОЛЯЧКИ ЗАЛИШИЛИСЬ

Не пам'ятаю число квітня,
Коли ти їхала самотня
В палац прекрасний, пречудовий,
Що зветься досі „Мармуровий”,
На лікування в Моршин
їдеш ти уже не вперше.
Багато дечого змінилось,
А болячки залишилися.
В їх лікуванні, як завжди,
Не обійшлося без води.
Щодня пий, не забувай,
По режиму поспішай
І так держись у кожную мить.
А серце нині і болить.
Воно одне лиш все те знає,
Чому воно недомагає,
Не каже розуму: спинись
Або хоч трохи схаменись
У пристрастях зневаги
До свого здоров'я. Але ти
Мене в житті не проклени.
Знайди у собі силу волі
І не корися злій недолі.
Інакше справді пропадеш,
Бо ти владикою живеш.
Не смій нікому боронити,
Як далі всім на світі жити.
Наказом горю не допоможеш.
В наказах радощів нема.
В наказах не лише хвороба.
В наказах горе і біда.

2 квітня 1987 р.

ВЧИТЕЛЬ, СТОЛЯР І СКРИПАЛЬ

Сам роблю та ще й співаю,
Встаю, ліжко заправляю.
Сам готую щось із'їсти.
Нема часу, щоб присісти.
Спішу в школу на уроки
Все по розкладу і в строки
У гараж і на будову
Власного нового дому.
То на дачу, на город,
Нема життя без турбот.
Щось зламалось, щось брудне
І те все чека мене.

Треба праги, прасувати,
Що порвалось, зашивати.
А коли в кімнаті брудно,
То прибрати не є трудно.
Сам навчився все робити.
Думав: краще стану жити.

Муляр, столяр і коваль...
Все зроблю, лиш загадай.
Зробив кран — пішла вода,
Взявсь за ключик до замка
І не жду помічника.
Тече ванна чи вмивальник,
То я сам собі начальник.
І на грядках, і в саду —
Скрізь порядок до ладу.
Люблю вам на скрипці грати,
Запросіть мене до хати!

м. Ялта. 8 березня 1982 р.

МОЇ ДІТИ

Лариса й Алла яку сні,
Як ранні роси на траві,
Весняні ніжні квіти.
Плекаю радощі в груді,
Приснились мені діти —
Дві дочечки, як білий цвіт!
Лариса першою цвіла:
Пішла з села у далеч-світ
Із тим, кого кохала.
Згадаю: в небі журавлі
В проміннях сонця милі
Додому спомини несли —
Тугу по Батьківщині.
Птахи вернулися назад.
Нелегка в них дорога.
Не було в Лари все гаразд —
То батьківська тривога.
2 березня 1983 р.

ТАКА ПРАВДА

*Ларисі на 35-річчя
від дня народження*

Підсніжник ти, моя дочка,
У березні на пам'ять року
Тебе лелека принесла
Удень призначеного строку.
Ми Королівський первоцвіт
Ларисою назвали.
Бабуся Марфа на привіт
До тебе завітала.
Твоя ж бо доля є така:

Пішла широким світом.
В Підгайцях ще була мала,
В Чорткові — дивоцвітом,
А у Тернополі жила
Грицьковим заповітом.
Після заміжжя — на Курили,
В Тернопіль, Трутнів твій маршрут.
На офіцерські кошти жили

В Чебаркулі і на Уралі
Від нас все далі, далі, далі.
Чужою була всюди хата,
Тимчасова, проїзна, нічим небагата;
І, нарешті, в ріднім краї —
Дім в Гаях Великих!
Не від служби військової
Стало краще жити.
Така правда: батько, мати
Дітям в нагороду,
Дбають завжди про майбутнє
Від роду до роду.
2 березня "1994 р.

БАТЬКІВСЬКА ЖАДАНА ПІДМОГА

У Китове на Курилах
До дочки лечу на крилах.
Неначе птахи білокорі
Берізки в парку біля нас —
Такі прекрасні здорові...
Жаль, що нема їх біля вас!
А на Курилах собки голі.
Ждете, коли настане час,
Щоб повернутися поволі
В свою таки Галичину,
Де рідний батько і матуся
Щоденно думають про вас,
Підтримку шлють у чужину —
Калину, моркву і картоплю
Несушену, а ще живу.
На радість вам всі вітаміни
І рідна мова дорога,
Весела пісня з України
Нам всім потрібна для життя
Батьківська жадана підмога.

8 березня 1983 р.

СВОЄ ЗДОРОВ'Я БЕРЕЖИ

Ларисі

Чи знаєш ти, коли, колму
Моргнеш, всміхнешся радо?
Коли зустрінеш ту пору,
Якою будеш рада?
Чи знаєш ти, що без журби
Нема життя на світі,
А без сонця навкруги
Не буває літа?
Чи знаєш ти, що кожна мить
Вплітається у долю
І що летить, завжди спішить,
І манить за собою?
Чи знаєш ти, що без мети
Не варта в світі жити?
Якщо все знаєш та умієш,
Навчись його цінити.
Ото ж ціни сама себе,

Свій розум, правду, вміння.
Здоров'я завжди бережи,
Щоб в праці ти раділа!

2 березня 1983 року.

ЛЕТІТЬ, ГУСИ НА КУРИЛИ.,

Летіть, гуси, скільки сили
До Лариси на Курили.
Летіть, чайки і лелеки,
Не лякайтесь, що далеко,
Летіть прямо у Китовий,
Може день там нечудовий?
Привітайте, як годиться,
Перестанемо журиться.
Коли дружба є у парі,
Нестрашні ніякі далі.
В добрий час у довгу путь,
Бо від нас там вістки ждуть!

10 грудня 1982 р.

ВОЛОШКА У ЖИТІ

Цвіла ніжна квітка — волошка у житі,
Омита росою веселка моя,
Всміхалася сонцю, світила собою,
Але обірвалася, впала сама,
Зів'яла, поникла у часі розмаю,
На пам'ять лишила потомство своє.
Про тебе, Ларисо, я пісню складаю,
Той спомин про цвіт мій час береже.
На квітах, в молитвах, взаєминах знак
І в пам'яті добрій я його маю
Любиму волошку, рідну доню свою
Живою завжди споминаю.

7 січня 1998 р.

ВНУЧКА КАТРУСЯ

Я в Ки говів народилась
На Курильських островах.
І була я там насправді,
А не тільки на словах.
Я у тата, мами перша
В житті буду назавжди.
Стану краща, а не гірша
І не знатиму біди.
Я малесенька Катруся,
Я нічого не боюся.
Я смілива відтепер,
Бо мій тато — офіцер.

5.02.1983 р.

ПЕРШИЙ ЛИСТ ВІД ВНУЧКИ

Летить птицею житія,
Думки про Курили.
Там родилося дитя,
Дома охрестили.;
Тепер в Чехії вона,
Катерина мила,
Скільки радісних пісень
Вона породила!
У турботах все життя:
Ходить в школу, вчиться,
Написала нам листа
Грамотно, годиться.
А яка то радість лист
Перший в Катерини!
Бачу успіх, добрий .хист
В навчанні дитини.
Вже оцінку ставлю п'ять
За листа дитини.
Нехай буде все гаразд
Дальше в Катерини!

31.01.1989 р.

*Внучці Катрусі з нагоди річниці
від дня народження 5.02.1983 р.*

ЗАВЖДИ НА ПРИМІТІ

Гей на далеких, гей на Курилах...
Лечу до Каті на своїх крилах.
Думкою лину, пісню співаю,
Гарну маленьку її споминаю:
— Як ти, Катрусю, далеко в світі!
Ти ж бо у мене завжди на приміті —
Ніжну, маленьку, люблю, ласкаву,
Щоб твоя доля була на славу!
На тій далекій курисьській землі
Чом ти ніколи не снишся мені?
— Як же я маю тобі приснитись,
Коли ти не в силах до мене схилитись?
— Не можу віддаль сам подолати,
Щоб міг тебе я на руки взяти.
— Пожди, дідусь, ти нестаренький.
Я тобі вишлю образ маленький.
На фотокартку завжди поглядай
І мене добре таку пам'ятай.
Потім виросту, до вас притулюся,
Буду такою, як моя матуся!

НАША ТАНЯ КУЧЕРЯВА

Внучка справжня галичанка
Із Тернополя вона,
Як вродилася смуглянку
На дворі була зима.
Повновида, кучерява,
Як дідусь той Василько,

В Різників мала красуня,
Своя кров і молоко.
І на маму теж подібна.
Буде гарно жити,
Як навчиться так, як мама,
Вміло все робити.

31.01.1985 р

СКАЗАТИ ЩЕ ПРО ТАНЮ?

Таня, гарна, щира, мила,
Добра в мамі як дитина,
Чемна, скромна, гомінка
І ніколи не сумна.
Поважає всіх за те,
Хто їй радість принесе.
Усміхнеться вдячна Таня
Веселкова вдень і зрання.
Вміє маму поважати,
Своїх подруг цінувати.
Для бабусі та дідуня
Таня є мала красуня.
Нехай збудуться всі мрії
Тані нашій в Україні!

31.01.1993 р.

НЕХАЙ СПОВНЯТЬСЯ БАЖАННЯ

Твій знак сузір'я — Водолій
З опікою Сатурна-пана.
Ти, наче ніжний аметист,
Повітря з батечком Урана.
Суботній День свій поважай
Думок енергії змагання,
В усій гармонії вітань
Нехай сповняються бажання.
Будь емоційна та стійка,
Приємна скромна пані.
Не будь в роботі все сама
Та обмірковуй далі.
Нехай можливе збагнеш ти
Потребою до дій по хисту,
Навчися впевнено іти
В майбутнє променисте.
І не без клопотів секрет
Добірні блиском мрії.
Під знаком гарний фіолет,
Цвітуть твої надії.
Нехай цвітуть у дійстві сил
Енергія думок змагання —
В усій гармонії молитв
Сповняються бажання.

Про дочку Аллу

ПІД ЗНАКОМ ЗОДІАКА

Ти народилася як дар
В дев'ятий місяць зранку.
Годинник вдарив дев'ять раз
В Чорткові навітанку.
Багатий вересень.
Краса Останнього достатку сила,
Своїм покликанням вона
Тебе благословила
Під знаком Зодіака,
Щоб ти веселкою цвіла
На радощі багата.

У шлюбній парі молода,
Цікава добра мати,
Ключ до науки і добра
Навчилася єднати.
Ти маєш дар зіграти роль
Учителя-поета в школі,
Піднести факельний вогонь
В тасмному паролі
На той Олімп до висоти,
Куди не будь-хто може
Ватагу свою повести
Сміливо, вперто, гоже.

Тріумф, нарешті, настає —
Вітаєш перемогу!
Воно ж бо справді так і є —
Ти маршируєш вногу.

9.09.1994 р.

Дочці Аллі

ГЕЙ-ГЕЙ, ГЕЙ-ГЕЙ!

Чотири дев'ятки пишу я.
Час. Міняю стержня.
Я радію, що ростив
Тебе, моє зерня.
Вчити вмійш дівчорі
В школі чи в садочку.
Я до серця пригорну
Свою рідну дочку.
Пиши вірші та пісні
В зеленім гайочку.
Коли зможеш, то в літах
Згадай мене, дочко!
Гей-гей, гей-гей...
Згадай мене, дочко!

НАШІ МРІЇ ЖОВТО-СИШ РОЗЦВІЛИ НА УКРАЇНІ

Наші мрії жовто-сині
Розцвіли на Україні

Про жіноче гарне свято
Різних є думок багато,
Але варто одну знати —
Жінки вміють все єднати:
Вітер, холод, теплоту,
Щоб все було до ладу.
Гей, дівчата і жінки!
Пригорніть теплом весни,
Як сніг білий перші квіти,
Щоб співати і радіти
На своїй таки землі,
У батьківському гнізді,
Щоби мрії жовто-сині
Розцвіли на Україні!

*Зятю
Гуці Михайлу Івановичу*

ВКЛОНИСЬ БАТЬКАМ

Михайло — Овен, знак вогню
В сузір'ї зодіака,
Швидкий і бравий, як козак,
Без хисту дипломата.
 Високо, гордо вгору йде,
 Бо силу волі має.
 Коли гарячка відійде,
 Нікого не лякає.
Він любить друзів, правду теж,
Змагається завзято,
Щоб досягнути ціль життя,
Терпіння небагато.
 Візьми, Михайле, на добро
 Хистке правління в руки,
 Згадай Бабинці-село,
 Стежини до науки.
Вклонись батькам на спомин їх:
Час Великоднем сяє!
Нехай тебе від рук до ніг
Майбутнє обнімає.

15 квітня 2001 р.

ГАРНИЙ ХЛОПЕЦЬ ВНУЧОК МІЙ

Гуска Толя — гарний хлопець.
Рівномірно вверх Це.
Любить спорт і фізкультуру,
На гімнастику іде.
Вміє щось конструювати,
Грати шашки, доміно.
Може вже буквар читати,
Розказати зміст кіно.
На ровері іде вправно,
Знає марки всіх машин,
Бо шофером хоче стати
І купити лімузин.

Має іграшок багато,
Бере приклад із мужчин.
Стати хоче добрим, сильним
Україні вірний син,
Наполегливим і сильним,
Як військовий командир.

1993 р.

ВІТУЛІ МИЛІЙ В ДЕНЬ ПРИЙДЕШНІЙ

Любов велика — маєш сина
У звуках долі на буття,
На світлі дні у серці сила,
Радіє кожна з нас сім'я.
Веселкою, віночком барвінковим
В суцвітті квітів липодня,
З акацій запахом медовим
На щедрий вік твого життя.
В акордах форте і піано
Веди надійно корабля
До берегів як берегиня
Своє омріяне дитя!

16 червня 1999 р.

Григорію Расцькому

ЗЕЛЕНИЙ КОЛІР МІЦЬ ДАЄ

На шістдесят буває тяжко,
Коли недуга допіка.
У тебе, Грицю, все прекрасно:
Мудрує мислить голова.
І ти не тратиш марно часу,
Швиденько ставиш скрізь сліди,
Все вдосконалюєш по фаху
Для електричної пили.
Винахідливий фантаст, слуга,
Вміє чемно підкоритись,
Гальмується швидка їзда,
Можеш навіть зупинитись.
Приємно зваблюєш до себе
І вдохновляєш на добро.
Рука шиє і мереже,
Щоб обминути всяке зло.
Поможеш тим, що у знеможі
Сприймаєш горе, як своє.
Нехай тебе завжди в дорозі
Зелений колір міць дає!

7 лютого 2002 р.

*З нагоди 60-річчя від дня народження,
наша світла, пресвітла пані. Честь тобі!*

СВІТЛАНІ ДОСКО НА ДОБРО!

Шановна, славна і кохана,
У гурті літ твого життя

Усіх нас доля поєднала
І у Тернопіль привела.
У будні й свята завжди з нами
Розумна, творча, несумна,
Завжди усміхнена, ласкава,
Весела, гарна, чарівна,
Пісенна, щедра, добра, ніжна,
В роботі вправна, ділова,
До всяких справ завжди спроможна
І легкокрила на слова.
У рідній мові цінувала
Усі найкращі надбання.
Ти добра вчителька, Світлана.
Від тебе кращої нема.
Нехай тобі на щедрій ниві
Квітують радощі земні.
З тобою завжди ми щасливі
Та усміхаємось тобі!

9 січня 1999 р.

ХТО ЦЕ?

Де витоки Підгаєцькі
Обрій сонцем гріє,
Сяс, моргас, сміється,
Кличе і радіє.
Очі мружить, добре бачить,
Чарами владіє.
Романтично нас дивує
Опліч з нами в товаристві
Мріє і жартує
Або везе у машині,
Нас усіх цінує.

26.08.1999 р.

БАЖАННЯ ЧИ ДІЙСНІСТЬ?

Олександр паш на леваді,
Де пухкі покоси,
Зустрів дівчину, як ладу,
Що сплітала коси.
Закохався в чорнобриву,
Глянув щиро в вічі...
Батько й матір теж щасливі,
Всі зраділи стрічі.
Друга доня — то невістка
Прийшла до них в хату.
І батьки її теж згідні,
Мають Сашка-зятя.
Сталось так, як захотіли,
Батьки й молодята,
Погуляли па весіллі,
Мають сваху й свата.
Доскоч Рома і Світлана

Вдруге народились:
У добротній власній хаті
Діти поселились!
Та й не треба їм ніколи
У житті журитись —
Свої діти, свої внуки,
Є ким веселитись!

ГРИГОРІО РАЄЦЬКОМУ

Твоя зірка — Водолій світить досить ясно.
Щастя, успіхів тобі, щоб ти жив прекрасно.
У сузір'ї Водолій — фіолет безцінний.
Будь у нашому жипі добрий і надійний.
Вся енергія твоя — подарунок долі.
Бережи її щодня, укріпляй поволі.
Вдосконалюй працю ту, яку поважаєш.
Не берися за нудну, — терпіння не маєш.
На емоції зважай, бо це твої крила,
Щоб любов твоя жива добром укріпила.

ЕНЕРГЕТИК ГОЛОВНИЙ

Не турбуйте ювіляра:
Гриць Раєцький свідок літ,
Коли добре щось задумав,
Не поверне вже набік.
Гріє серцем, словом мудрим
І запалює вогні,
Як в моторі струмом дужим
Він живе весь у мені.
Всі надії воскресають
В будний день, як наяву.
Його друзі поважають
Так, як сонце і весну.
Як електрик комбінату,
Енергетик майстровий
Все, що треба вам на хату,
Постачає лісовий:
Балки, дошки на підлогу
Йдуть на вікна чи балкон,
Нижчий сорт — на огорожу.
В нього є такий закон.
Будь здоровий і нарядний
Ювіляр наш дорогий.
Ти у праці невідкладний —
Енергетик головний!

Присвячую Дню незалежності

СВІТИЛЬНИК ДОЛІ

Прийшлося терпіти зло нам до часу,
А я вже тепер фортуна бачу
І серед ночі свічки не гашу —
Молюся, милуюся, плачу
За Україну нашу золоту.
Працюймо всі в житейськiм ремеслі
У тактi музики з мажорним знаком,
У світлі аури, яка в нас є.

Дорогу непряму до щастя бачу.
Я нею йду, як завжди, наяву
І на світильник долі сили грачу,
Тому що з правдою весь час живу —
Таких стрічатиму на перехресті.
В омріяне майбутнє поведу
З посвідченням на вихід ввисоту
Вітатиму словами честі:
Народ стогнав, а нині вже воскрес,
Із римським папою зустрівсь нарешті!
Нехай ніколи не гасне на волі
Світильник нашої щедрої долі.

2001 р

Вітання С. Р. Вітряку

І ЩЕ, І ЩЕ І ЗАВЖДИ ТАК

У цій порі, у цій годині
Вклоняюся тобі, мій друже милий,
Бо День народження — це дата,
Коли не можна не сказати,
Що ми з тернопільських доріг
Несем вінчання на поріг
У ту сім'ю, де нас чекають,
Де ювіляра всі вітають.
Кладемо жито на поріг,
Щоб ти довго жити міг.
І ще — вишиваний рушник,
Щоби у праці не поник.
Як будеш в задумі, в журбі,
Низенько я вклонюсь тобі
І ще, і ще, і завжди так,
Бо ти — мій щирий друг Вітряк!

15 вересня 1989 р.

*Пану Рачкевичу В.В. і пані Лемешко
з нагоди одруження*

ЩИРЕ ВІТАННЯ

Як відшукать такеє слово,
Щоб подаруночком було,
Щоб наче ключик з діамантом,
Весільно сонечком цвіло?
Життєве кредо чи програму,
Чи український диво грай...
Якщо прийшли ми на весілля,
То принесли свій коровай:
Серпанок радості, вінок любові,
Букет пошани, Серця жар,
Щоби солодкий поцілунок
Був для обох найкращий дар!
Хай буде гідність у стосунках
В родині Ваших назавжди,
Щоби не знали Ви ніколи
Ні зла, ні горя, ні біди.
Цілуєм вас і обнімаєм

Весільну пару світлячок
І в дар найбільший, ще бажаєм —
Пошли їм. Боже, діточок!

30 травня 1992 р

СТРИЧНЕ СЛОВО ОЛЕКСАНДРИ ЗІНОВ'ІВНИ

Пройшло моїх багато літ.
Були в них радощі, турботи,
І не один житейський слід
Я проклала до роботи.
Стелила доля роздоріжжя,
А я все йшла на зустріч Вам,
Кохані друзі з Тернопілля,
Належну шану Вам віддам.
Чуттям у пальцях і долонях,
Бо розум мій до всіх веде,
А сивина на білих скронях
Вам всім нагадує мене.
Бажаю Вам на склоні років
Достатку, радості, добра,
Збагнути в думках світ широкий
Впродовж свідомого життя!
8 лютого 2001 року.

ПРО МАМУ, ПРО БАТЬКА, МИР І НАРОД

Які у нас гени?
Яка у нас кров?
Треба долати хвороби,
Відчути силу наших обнов
У величчі спільної згоди!
Всі наші сили з'єднаймо в одну,
Як струмочки спливають до купи,
А чисте, велике, сильне русло
Вчить розвивати ази науки
Про Маму, про Батька, Мир і Народ,
Щоб все було всюди в порядку.
Так хай рішає Державний Синод,
Нова Рада Верховна спочатку!

2.03.2002 р.

МІЙ ЗАПОВІТ

Так, погрібний заповіт
Звичайний, не диво.
Склав його у горстки літ
Мудро й терпеливо.
Те, що вмю, все роблю
Допоки, щоб жиги.
Хочу голову свою
Лагідно схилити.
Перестане битись серце —
Будьте у спокої,
Не радійте і не плачте —

Такий кінець долі.
Покладіть спокійно, тихо
Тіло у труну
І на вічний сон в могилі
Не паліть вогню.
Не ховайте нівідкого
Те, що я кажу,
Сонце збудить весну красну —
Я не оживу,
Не прийду до вас на спомин,
Не стривожу сну.
Не погрібні мені гроші
За надгробні плити,
Бо найлегша земля-мати
Не буде душити.
Для дітей я склав модель
Ту, якої треба,
Щоб держатися землі,
Не лізти до неба,
Не чинити лиха, зла
Гідностям людини,
Працювати для добра,
Щоб бути щасливим.
І ти, доню, мудро вчи,
Продовжуй несхибно.
Добро зроблене ціни,
Щоб не було встидно.
Все, щоб в спадщину пішло
Внукам у надбання,
Найдорожчим, щоб було
Братерство, єднання.

1.01.2000 р.

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

До літературного наповнення відведеного для мене часу покликала власна інтуїція, яку збудила художня література і навколишнє середовище рідного краю. А життєве розмаїття спонукало до його усвідомлення у мовній оболонці мислення. Іноді воно будило мене серед ночі до творчого римування думок. То були своєрідні пробіски. І над ними далі працював — переписував, шліфував, держав у секреті, щоб не покотила мною більшовицька завірюха. Вона передчасно забрала від мене дорогеньку матусю Софію, що сприяла роботі УПА (1943-1949 рр). Тому від неї починаються мої поетичні рядки, все, що є краще у мені, — дух свободи і національного відродження, що теплом зігріває і не дає права мовчати, бути немічним, глухим і сліпим, бо не хочеться бути тільки добромилім спостерігачем добра і зла. Іноді і кричати хочеться від того, що болить.

Люблю Королівку, свій терноложий плай — зелені Гаї за Рудою, Гаї Розтоцькі, Великі Гаї, Підгайці, Чортків, всю широку вчительську ниву. Доземно вклоняюсь перед вчителями, що своєю почесною працею облагороджують народ і плекають цвіт нації, дбають про спадкоємців-патріотів, які наповнюють нашу волю змістом щасливої долі.

Хочу, щоб ви, шановні читачі, продовжили мій дорібок у неспокійному вирі життя, вникали глибоко у суть нашої національної аури, гордилися нею, тим, що належите до преславної родослівності, ділового хисту і натхнення коханої Матері-України.

Робіть добро, свої люди,
Батькам і родині,

Будем завтра краще *жити*,
Ніж живемо нині!

Ваш ІВАНОЗАР.

Електронну версію видання підготував **ТИТАРЧУК О.О.**